

Epistola sancti hiero.

Incipit expositio Britonis in eplam hieronymi ad paulinū p̄ byterum de omnibz diuine hystorie libris.

Ater Am-

brosius etc. Ad euidetiam huius eplē quā scribit hiero. ad paulinū p̄ byterum notādū est qd paulinū p̄ elegans fuit ingenij. sicut p̄ i scda epla hiero. ad eū dē q̄ renūciare volēs secu- lo. cuiusdā fororis sue te- nebat vinclo. ne gradu in- cederet expedito. Hic per

Ambro. monachū scripsit hiero. significās et desiderius qd̄ bebat intelligēdi sacras scripturas. et a seclī vinculis erūdi q̄siunt etiā ab eo r̄ sine doctore possēt h̄re sacras r̄ intelligētiā scripturarū. Addidit etiā qd̄ vt eas possēt addiscē. multū desiderabat cū hiero. ouersari. Cui rescri- bit h̄ris h̄ro. dices. Frater Ambrosi etc. Ista epla di- uidit̄ in tres ptes. s. in p̄te exordiale. narrationē. et cōclu- sionē. In p̄te exordiale beniuolētā capiat. In narratōe intētiōe explicat. In cōclusiōe. p̄positū ip̄ius nō p̄telan- dū determinat. Prima ps incipit hic. Et ambrosi. scda ibi. Legim̄ in veteribz hystorijs. tertia. ibi. Festina q̄so. Capiat aut̄ beniuolētā cōmēdas eū de miltiōe m̄ierū. de fidelitate amicitiarū. de timore dei. et diuinarū studio s̄ar. Partes p̄ se patēt in l̄ra. Scda ps in q̄ intētiōe ex- plicat recipit partiā subdiuisionē. P̄tio em̄ intēdit eū i- duce vt sibi sacre scripture doctore q̄rat. Et h̄ fac̄ duplr. P̄tio em̄ monēt ad aliorū imitationē. Scdo osidit p̄ites vtilitatē. et p̄tio p̄ponit gētiles p̄hos ad imitādū ibi. Les- gum̄ etc. Scdo p̄ponit paulū catholici ibi. Quid loqr̄ b̄ seclī hoibz. Tertio vtilitatē q̄ p̄sequitur ex audiēdo doctore osidit ibi. Idēt nescio qd̄ etc. Et. j. u. ca. Paul' ap̄ls etc. vbi dicit qd̄ paul' multū p̄fec̄ ex doctria gamaliel. Scdo arrogātiā cūtat ibi. Hec h̄ dico. vbi et paulini ardorem ad studēdū et abilitatē ad p̄ficiendū cōmēdat. Quia vō sacdos erat. cur' ē lege intelligere. alijs p̄esse. et alios docē. tō tertio in triplici statu sciam sacre scripture ec̄ ne cessariā p̄bat. et defectū ip̄ius ec̄ dānosum p̄bat. Et p̄tio osidit sciam ec̄ necērtam i statu p̄lationis ibi. Timor̄ t̄beū etc. q̄ fuit ep̄s. Scdo in statu sacerdotialis dignitatē ibi. Salachias p̄ba. Tertio i statu officij p̄dicatōis ibi. Cui paul' ap̄ls etc. Scdo ueruo aut̄ defectū h̄ scie i q̄libet statu p̄bat ec̄ dānosum ibi. Sancta q̄ppe iustitias. vbi doctā iusticiā osidit simplici portōe. Quia vō pauli- nus secularibz erat l̄ris erudit'. ne crederet qd̄ p̄ se possz sacra scripturā intelligē. tō q̄rto osidit qd̄ nō possēt nisi di- uina grā reuelate. grā em̄ reuelat mysteria ad q̄ cogni- tione nō puenit scia seclāris. Sic reuelata sunt r̄pō. s̄m h̄uamitatē. Cū dicit. p̄harisi murāt in doctrina d̄i. Sic reuelata sūt discipulis. vbi dicit. Durāt in petro et iobe etc. Sic p̄phis et p̄tarchis. sic ps in l̄ra. Sed ad hoz noticiā nō puenit scia seclāris. vbi dicit. Hoc doctus plato etc. Et subdit q̄si cōclusio h̄ p̄tis cū dicit. Ex em̄ sp̄ualis ē. i. sp̄ual- liter intelligēda. vbi reuelatōe op̄ est vt̄ intelligat. Quiso osidit sacra scripturā sine doctore nō posse intelligi. p̄pter sūt difficultatē ibi. Liber i apocalipsi. Et p̄tendit ista ps vsqz vsus sine septimi capli. ibi. Pro te frater etc. Et p̄tio osidit difficultatē istā p̄ticulariter. Scdo generalr̄ in p̄i- cipio septimi ca. ibi. Hic etc. Et p̄tio osidit istā difficultatē absolute. cū dicit. Liber i apocalipsi. Scdo in p̄tatiōe ad alias scias ibi. Taceo de grāmaticis. vbi arguit plo- cū a matorū. qd̄ h̄ altay sciaz q̄ min' difficiles sūt. sine do- ctore nō possit h̄ri notitia. multomag non pōt intelligi

sacra scriptura. q̄ magis ē difficil' et q̄si altay oim splerius. aut̄ alie scie si possunt sciri sine doctore osidit. et p̄tio crep̄lificat de liberalibz ibi. Taceo d̄ grāmaticis. Scdo de mechanicis ibi. Ad maiores artes etc. Et i sine p̄futat m̄- toz p̄sūptionē q̄ volūt docere scripturā cui' nūqz habue- re noticiā ibi. Sola scripturarū ars. Et hoz doctrinā ar- guit multiplr. Tum qz iep̄ta est ibi. Hic garrula anus Tum qz sup̄ba ibi. Alij abducto etc. Tum qz p̄biosa ibi. Alij dicit p̄p̄udo: a femis. tum qz erronea ibi. Taceo de meis libz. tū qz ridiculosa ibi. Puerilia sunt hec etc. Scda ps in q̄ osidit difficultatē sacre scripture diuidit̄ i tres ptes. In prima osidit rete. test. difficultatē p̄ singu- los libros discurrēdo. In scdo osidit affectū suū ad sa- crā scripturā. h̄uūiter igrantiā suā p̄tēdo. In tertia in- nit difficultatē libroz noui testa. eos breuiter p̄stringē- do. P̄tia ps incipit ibi. Hic manifestissima ē genef. les- cūda ibi. Tertio me etc. Tertia ibi. tangi et nouū etc. P̄o- nat aut̄ q̄si cōclusiōe istā p̄tis ibi. Pro te etc. vbi dicit qd̄ sit ita difficilis. tū meditatū et p̄tēlatū ē vtil' et suauis. vbi subdit. Nōne vidē tibi etc. Donet etiā ne p̄tēnat sacraz scripturā p̄pter v̄boz ruditatē. Cui' assignat multiplices rōem. l̄ra plana ē. Sexto h̄uūiter se excusat. qd̄ q̄si sciol' magisteriū nō affectat s̄ q̄si socius collaboratur' allicet vt veniat. Primū tangit ibi. Nō sum tam petulans etc. Scdm̄ ibi. Magisteriū renūēs etc. Quia aut̄ ponit alli- citua. primū ē stat' eq̄litas ibi. Comitē sp̄odeo. Scdm̄ ē p̄ficiēdi facultas ibi. Petēti dāf etc. Tertio ē sacre scri- pturē dignitas ibi. Hicam' in terris. Quartū ē receptu- ri s̄ortis v̄banitas ibi. P̄buis te manibz etc. Quintus est cooperādi volūtas ibi. Et vt inepte etc. Sextū ē ami- cabilis societas ibi. Habes hic amātissimum tuū etc. Tertia ps p̄ncipalr̄. cōclusio incipit ibi. Festina q̄so etc. In q̄ hortat̄ paulinū vt cito exeat de seculo. Et iuitat ad duo. s. ad vitāda mare picula et ad abijcēda mūdi reti- nacula. Primū notat sub meraphora nauticū. cui circū- q̄qz iminēt picula. vbi dicit. Et herēti in salo nauticū etc. Scdm̄ notat ibi. Nemo renūciatur' etc. Et aut̄ duplex mūdi retinaculū qd̄ retardat seculo renūciatur'. Primū est amor pecunie. Scdm̄ timor̄ penurie. Amor pecunie p̄siderat̄ in tribz. In v̄ditōis rerū retardatē. sollicitudie In p̄tētiōsa repetitōe. In alienādū volūtatē. Retardan- tem vendēdi sollicitudinē excludit cū dicit. Nemo pōt v̄dere etc. Et ne paulin' obtēderet oportere se esse solici- tū cura venditōne rez. p̄pter suā necessitatē. v̄ p̄pter alio- rum vtilitatē v̄tūqz excludit. Nō p̄pter necessitatem optet h̄ facere osidit ibi. Quicqd̄ de tuo. Nō p̄pter alioz vtilitatē osidit ibi. Nisi scz tu semp̄ recraftinās etc. Et quia de' magis querit nos q̄ n̄ra. subiūgit. Totum deo dedit etc. Item deus magis acceptat affectū q̄ da- tum et ad hoc ad p̄bandum inducit apostolos. viduā et Aresum. Unde dicit. Apostoli etc. Contentiosam repeti- tionem excludit ibi. Tollēt tunicā etc. Et est sumptū de Dattbei. v. Alienādū volūtatē excludit ibi. Si habes in p̄tate rem tuā vendē. i. volūtatē dimute. vel aliena a te. Ne est p̄tatiū qd̄ prius dicit. Nemo pōt b̄i vendere qz ibi p̄hibet v̄ditio retardās et impediēs hic vō ceditur venditio indilata et expediens. Scdm̄ retinaculū est t̄- mor̄ penurie. sicut habet hic de auaro qd̄ ei deest tam q̄- habet q̄ qd̄ nō habet. Timēt aut̄ renūciare seclō triple. timēt em̄ penuriā opum. penuriā victualū. penuriā vestimētōz. Istam aut̄ triplicē penuriā excludit p̄ triplicē volūtatē paup̄tatis sufficiētiā. Primā excludit ibi. Redēt. simple diuis p̄silijs tor' mūdus diuiniar' etc. Et. j. Quasi nihil h̄ites et oia possidētes. Itē qd̄ scda et tertia timeri nō debeat osidit. cū dicit. Quid atqz vestitus etc. Quia vō pharao derelict'. surgit in scandalū. s̄ omnes

Ad paulinum presbyterum

tentationes dat salubre remedium dices. Facile cōtēnit oia te. Et sic p̄z diuisio et trinitia epl̄e p̄ntis. Mūc ad expositionē s̄re accedam. a Frater ambrosius tua mihi munuscula p̄ferēs. detulit et suauissimas l̄ras. q̄ a p̄ncipio amicitiaz fidē pbate fidelit̄ et veteris amicitie p̄ferēbāt. q̄stā l̄ram i ueni in epl̄is h̄ero nimi ost̄rue sic. Frater q̄dā noīe Ambrosius p̄ferēs mihi munuscula tua. a te misa. detulit et simul suauissimas l̄ras q̄ p̄ferēbāt. id ē p̄debat fidē. certitudinē vel ueritatē fidei id est fidelitatis. pbate. p̄ operū exhibitio nē a p̄ncipio amicitiaz inter nos cōtractaz et p̄ferēbāt fidē. i. certitudinē siue ueracitatem. veteris amicitie. q̄si di. bene apparebat i l̄ris tuis q̄ fuit iu mihi fidelis et q̄ nos inuicem dilexim⁹ et q̄ uere dilexisti me in moderatis bibl̄is scribit sic. Que a p̄ncipio amicitiaz fidē iā pbate fidelit̄. p̄ ructio si mu

Incipit epistola sancti Hieronymi ad Paulinum presbyterum de oibus diuine hystorie libris. Ca. I.

Pater ambrosius tua mihi munuscula p̄ferēs detulit et suauissimas l̄ras. que a p̄ncipio

taf. Et sequit̄. Et veteris amicitie noua p̄ferēbāt. i. p̄debat noua amicitia ueteris. i. q̄ uet̄ amicitia renouata erat q̄stā ad feruorē dilectionis. Sed melior eēt l̄ra ueteri in datiuo. et nouā in accusatiuo. Et tūc cōstrue sic. Que a p̄ncipio. i. exordio l̄ras. p̄ferēbāt. i. p̄ponebāt fidē amicitiaz modernā. fidelit̄. ueracitatem. iā pbate p̄ multos annos. et id est. nouā amicitia ueteri p̄ferēbāt. i. p̄ponebāt. quasi diceret. in l̄ris tuis p̄tendebat q̄ ueracius et fidelit̄ me mō dūlgis q̄ in q̄ feceris. b. Vera em̄ illa necessitudo ē. i. uera amicitia q̄ d̄ necessitudo q̄ necit̄ amicos in dilectione. c. Et xpi glutino copulata. Charitas d̄ glutinū xpi. q̄ ita unit hoīes sicut glutinū asseres. d. Quā nō uilitas rei familiaris. i. p̄p̄ria uilitas. e. Mō subdola id est ficta. f. Et palpās. i. plandēs uel mulcēs. g. Adulatio. supple cōciliat̄. h. Ez do. timor et diuina scripturaz studia. cōciliat̄. i. cōiungūt. Locutiare em̄ d̄ amicit̄ et cōcordē facere iugere et sociare et sicut ait Augustinus. maioribus minores cōciliat̄ et nō eōuerso. i. Legim⁹ in ueteribus hystorijs. i. in libris antiquaz hystoriar. hystoria est narratio rei geste p̄ quā ea q̄ in p̄terito facta sunt diuiscunt. Dicat̄ ab hystoria grece. q̄ est uidere uel agnoscere. Apud ueteres em̄ nemo scribebat hystoria nisi se q̄ interfuisset et ea q̄ scribēda eēt uidisset. ita dicit ysidorus. etymo. i. uide in opusculo si gnificatiombus uocabulor̄ biblie. et inuenies alia multa d̄ hystorie q̄ cā breuitatis h̄ p̄fermit̄. Legim⁹ in quā quosdā l̄ras. i. circūisse regioēs multas. australe m̄tra significat. q̄ habent p̄ hos vsus. Lustru circūdo designat. lustru sereno. purgo. circūmeo. lumi no. siue pio. Et inde d̄ h̄ lustrū. i. purgatio uel circūdo uel lustratio. uel antrū uel p̄hibulū. uel spaciū q̄ n̄q̄s annor. h̄ec oia meli⁹ inuenies in p̄dicto opusculo.

l. Nouos. i. ignotos. m. Adhuc p̄s resume sup̄ n. Adaria tras. ut eos q̄s ex l̄. q̄z uide (p̄ legim⁹. r̄t. i. ut p̄ntialit̄ uide. et eos q̄z famā p̄scripta nouerūt. Lora. i. p̄ntialit̄. aduerbiū ē. o. Sic pythagoras mē phiticos uates supple adijt uel pagant. Hora q̄ pytha

goras philosophus fuit d̄. amos inuila oruid⁹. ysi. etymo rui. i. n̄s inuila est in mari egeo. ubi nata ē inno. et q̄ fuit sibilla samia et pythagoras samit̄ a q̄ p̄bie nomē inuētū ē. gres aug. de ciuitate dei li bro. viij. cap. ij. duo philosophor̄ genera tradunt. unū ualicuz et ea p̄te italie quō dā magna greca nū cuputa ē. Alterū iō m̄cū i eis terris. ubi et nūc Breca noīat. Italicū gen⁹ auctore habuit pythagorā samit̄. Et seq̄t. q̄ste interrogat̄ q̄d p̄fite ref̄ p̄hm se ee m̄dit. id est studiosum uel amatore sapie q̄m sapitē p̄fiteri arrogāt̄. tūsimū uidebat. et. h. q. Gates. i. adijt. q̄st. quasi uas dei. uide em̄ q̄d deū cōtineat. p̄pter p̄fundi tate scie quā docet. p. Demphiticos. i. egyptios a memphi ciuitate egypti quā edificauit hypphus. alias. Epaphus fili⁹ iouis sicut dicit ysidorus etymo. xv. q̄stā hystoria tāq̄t ualeri⁹ maxim⁹ lib. viij. dicens. Pythagoras p̄fectissimū opus sapie. a inuenta pariter et oīs honestatis p̄cipiēde cupiditate ingressus (nihil em̄ q̄d ad uirtutū sū puenturū ē sine. nō et mature et celeriter incepit egyptū petijt. ubi l̄ras gentis illi⁹ assuefacit p̄teriti cui sacerdotū cōmentarios scrutatos. Inierat l̄ra seculor̄ obseruationes cognouit. et. Per p̄dicta p̄z q̄ falsi libri habent Demphitic. i. Sic plato egyptū et architā tharētīnū. supple adijt uel pagant. Plato philosophus quidā fuit. cui⁹ iter in egyptū tangit ualeri⁹ maxim⁹. libro. viij. dicens. Plato patriā Athenas p̄ceptorē socrate forit. et locū et hoīem doctrine fecit l̄ra simū ingenij q̄z diuina instruct⁹ abundātia. cū omninū mortalium tam sapientissimū habere. eo q̄des vsq̄ ut si ipe iupiter de celo descēdisset nec elegantiore nec beatiore faciūda uisus uideret. Egyptū peragant. et a sacerdotibus et gentis geometrie multiplices numeros celestiū obseruatione rōnū p̄cepit. et. Et sequit̄ ibi. Quo minus miror eū in italia trasgressum. ut ab archita tarētino pythagore p̄cepta et in itura acciperet. Augu. viij. li. de ciuit. dei ca. iij. multū cōmendat illū. et dicit inter alia. In egypto uidit. quecumq̄ illi magna habebant atq̄ docebat. Egiptus d̄ ab egypto q̄d ē appropinquo et potamos q̄d em̄ flauius. p̄pter Nilū flumē egypti. Uel fm̄ ysidor etymo. rui. Egipt⁹ q̄ p̄ aerea uidebat. ab egypto uel egipto fratre danay poltea ibi regnate nomē accepit. De archita dicit ualeri⁹ maxim⁹. l. iij. ca. i. Tharentinus architas dū se pytagore p̄cepit

amicitiaz fidē iā pbate fidei et veteris amicitie noua p̄ferēbant. Vera em̄ illa necessitudo ē et xpi glutino copulata quā nō uilitas rei familiaris. nō p̄ntia t̄m corpor. nō subdola. et palpans adulatio. s̄z d̄ni timor et diuinaz scripturaz studia cōciliat̄. Legim⁹ in ueteribus hystorijs. q̄sdā lustrasse puincias. nouos adijt p̄s. maria tras. sic ut eos q̄s ex libris nouerāt corā q̄z uiderāt. Sic pythagoras mēphiticos uates. sic plato egyptus et architā tarētīnū. camozoram italie q̄ quondā ma

phos uates dicunt̄ phi a uas uasus et theos q̄d ē de⁹ quasi uas dei. uide em̄ q̄d deū cōtineat. p̄pter p̄fundi tate scie quā docet. p. Demphiticos. i. egyptios a memphi ciuitate egypti quā edificauit hypphus. alias. Epaphus fili⁹ iouis sicut dicit ysidorus etymo. xv. q̄stā hystoria tāq̄t ualeri⁹ maxim⁹ lib. viij. dicens. Pythagoras p̄fectissimū opus sapie. a inuenta pariter et oīs honestatis p̄cipiēde cupiditate ingressus (nihil em̄ q̄d ad uirtutū sū puenturū ē sine. nō et mature et celeriter incepit egyptū petijt. ubi l̄ras gentis illi⁹ assuefacit p̄teriti cui sacerdotū cōmentarios scrutatos. Inierat l̄ra seculor̄ obseruationes cognouit. et. Per p̄dicta p̄z q̄ falsi libri habent Demphitic. i. Sic plato egyptū et architā tharētīnū. supple adijt uel pagant. Plato philosophus quidā fuit. cui⁹ iter in egyptū tangit ualeri⁹ maxim⁹. libro. viij. dicens. Plato patriā Athenas p̄ceptorē socrate forit. et locū et hoīem doctrine fecit l̄ra simū ingenij q̄z diuina instruct⁹ abundātia. cū omninū mortalium tam sapientissimū habere. eo q̄des vsq̄ ut si ipe iupiter de celo descēdisset nec elegantiore nec beatiore faciūda uisus uideret. Egyptū peragant. et a sacerdotibus et gentis geometrie multiplices numeros celestiū obseruatione rōnū p̄cepit. et. Et sequit̄ ibi. Quo minus miror eū in italia trasgressum. ut ab archita tarētino pythagore p̄cepta et in itura acciperet. Augu. viij. li. de ciuit. dei ca. iij. multū cōmendat illū. et dicit inter alia. In egypto uidit. quecumq̄ illi magna habebant atq̄ docebat. Egiptus d̄ ab egypto q̄d ē appropinquo et potamos q̄d em̄ flauius. p̄pter Nilū flumē egypti. Uel fm̄ ysidor etymo. rui. Egipt⁹ q̄ p̄ aerea uidebat. ab egypto uel egipto fratre danay poltea ibi regnate nomē accepit. De archita dicit ualeri⁹ maxim⁹. l. iij. ca. i. Tharentinus architas dū se pytagore p̄cepit

Epistola sancti hiero.

penit? metaponti immergit magno labore logog tpe
solidi opus doctrine plenus postq in patria reuertit
tur et tura sua reuifere cepit animaduertit negligētia
villici corrupta et p dita. ut uesq; male meriti sumptis
sez in qra te suppliciu. misit tibi irat' eses. Valuit em i
punitu dimittere. q; ppter irā uisio graui
us punire. **Larē**
tinus aut dicit q; erat
a tarento ciuitate. d
qua dicit yfodo. et y
mo. **re.** Laras ne
puni fil' fuit a quo
tarentu ciuitas con
dita et appellata est.
q; te oratus in libro
sermonu. **Pecten**
patul' iacet se molle
tarentum. **Pecten**
sunt quida pisces q
dicunt gallice plain
Et nota q; pecten ē
infirm' terendi et pes
ctendi. Item pisces

quida et plectru cythare inferior: pubes. castru. agmen
vel chor: ca. **Perfus.** Lexit nar. pectri pecten. modula
mina codit. **Agmen** cu castro sic pubem pectine signo
r. **Samp;** oram et. pagrauit. **Peragrar** multa signat.
dicit em circuire. pambulare. inquiredo puagari. **per**
rare puadere et. **Ande** costitue sic **Peragrar**. i. pam
bulant ea ora. i. ea regione. **Perfus** **Aspues** hora ipa
rbi significabit. **Si** no aspues lymba dabit et regione
dicit q. **Et** ora yralte. i. ytalica regione q quondam ma
gna grece dicebat. de hoc dicit **Aug.** viij. li. d. ci. dei.
Et inde in eas italie ptes uenies vbi pythagoreoz magi
celebrabat. **hec** quid italice phie tuc flozebat. audis emi
nentiorib; in ea doctozib; facillime cōphendit. **Quare**
aut dicebat magna greca p; p; **ysidor** q dicit in. ruf.
etymo. **Italia** oli a grecis iph; occupata. magna gre
tia nūcupata ē. **De** inde a regis noie saturnia mor et la
rium dicta ē. eo q; idē saturnus a ioue. sedibo suus pul
sus ibi latuerit. **Postremo** ab italo scyloz rege ibi re
gnante italia appellata est. **s** **Et** qui athēnis magi
ster et. **Lō** rne sic dico q; pagrauit loca pdicta. vt qui
erat magister et potens athēne. i. apud athēnas. **Cui**
tas est i; greca. et dicunt athēne q; si litozales ab atba q; d
est lirus q; in litore posita. **Et** dicunt athēne quasi i
mortales. q; ibi olim. v; guit sapia q; immortalis ē. et sic
dicunt ab athanatos q; d est imortale. **Aug.** i. xviij. li. de
cui. del. ix. ca. dicit q; athēne dicunt a **Dinerua** que
grece athēna dicit. **Et** subdit multa vba causam assignas
quare a nomine ei' denominata ē ciuitas. **Dicit** enim
q; eius repete ibi apparuisset oliue arbor. et alio loco aq
erupisset cecrops rex territus consuluit appollinē del
phicu quid esset faciēdū ille respōdit q; oliua **Dinerua**
significaret. vnda neptunū. et q; esset in p; tate ciuius ex
cui' noie duoz deozū quozū signa illa essent. ciuitas vo
caret. **Is** o cecrops oraculo accepto oēs ciues vtriusq;
serus conuocauit. mos em erat tuc in illis locis vt femi
ne publicis cōsulationib; interessent. **Cōsulta** igit m
titudine mares pro **Neptuno**. femine p **Dinerua** tu
lere sententias. et q; vna inuēta est plus feminay mi
nerua victa. **t** **Cuiusq;** doctri. gym. academie p
nabāt. **Quia** magna fama erat d doctri. i. p; **Acad**
demia fuit villa **Platons**. vbi idē plato docebat. **Et** si
cur quida dicit interpretat luctus. ppter bellū q; d ibi ge

stum est inter **Apollinē** et neptunū. **Plato** em cum di
ues esset vt posset vacare phie elegit academiā villaz
peul ab vrbe nō solū deserta sed etiā pestilentē vt cura
et assiduitate morboz libidinis impet' frangerent. **disci**
puli; nullā sentirent voluptatem nisi illaz rerū quas

nūdatus etiā tyrāno cru
delissimo paruit duct' ca
piti' vincit' et fuus. tū q;
philosophus maiore men
te fuit. ad tyrum liuiū la
cteo eloquentie fonte manā
tem. de vltimis hispanis
galliarūq; finib; quosda;
venisse nobiles legim'. et
quos ad cōtēplationē sui
roma nō trarerat vn' hoīs
fama perduxit. **habuit**

disceret. **Gymnasium**
aut dicit generalis exer
citor loc'. apud arthe
nas loc' erat vbi dis
cebat phia. et sapien
tie exercebat studiu;
et sic accipit hic mā
gymnasium grece dicitur
tur q; d latine exercit' s
tium dicit. h ē medita
tio. **Gymnasia** aca
demie dicebatur stu
dia vel exercitia stu
dior' vel loca studij.
Et dicit **ysid.** i. xviij. ety
mo. **Gymnasium** dicit
vbi exercebat athletae
et cursoz; velocitas
p; probat. hunc acci

dit vt oim' ppe aritū exercitia gymnasia dicat. **Et** dicit
a gymnos q; d est nudus. q; iuvenes nudi exercebant i cā
po vbi sola veranda operiunt. **Item** a gymnos dicitur hec
gymnas dicitur. i. pugna vel lucta. **Et** q; magna lucta est in
studio. recte gymnasium dicitur. **Ande** **Eccl.** li. d. **Lollucrata**
est anima mea in illa. i. in sapientia acquirenda. **Lere**
ta plana sunt. v. **Deniq;** cū litteras et. **q; stā** līam ut
nem in epistolis **hieronimi**. **Tamē** quida libri habēt
maior' emente se fuit. q; i. philosoph' erat. **empoz** nō
Constructio patet. **Sed** nota q; dicit. **Litteras** quasi
fugientes. quia nullus pōt ad pfectionē scientie puenire
semp' occurrit ei q; d possit addiscere. **Et** **eccl.** viij. **Dicit**
sapiēs efficitur. et illa lo' igitur recessit a me multo ma
gis q; erat. **et** **Caprus** a piratis. **Pirata** dicitur latro ma
rin'. vnde **lucan**. **Omne** fretū metiens pelagi pirata re
liquit. **Et** cōponit a pir q; d est ignis et ratis. q; semp' por
tat ignem in rate. **et** **Crude**lissimo tyranno paruit
id est obediuit. q; ad mandatū dyonisi tyrāni exulauit
Ande ait **valerius** maxim' libro. iij. loquēs de **plato**
ne **Patria** pulsus a dyoniso tyranno megarā petierat
vbi cū ad theodor' principē eius vrbus domi cōuenire
veller neq; admitteret. multū diuq; ante fores retent'
comiti suo ait. **Patienter** hoc ferendū est forsitan em et
nos cū i gradu dignitatis nre essemus. aliqd tale feci
m' q; tranquillitate cōsiliij. ipse sibi cōditionē exilij pla
cidiorē reddidit. **Ande** hñ dicitur hic d' ipō. **3** **Tamen**
q; pbs. i. sapiēs et discret' erat maiore mēte fuit. i. maio
rem mentis cōstātia habuit. **Et** aduersa equa nimius
toleravit. **Et** de isto tyrāno habet **tn. vi. lib.** **valerij** ma
ximi dyonisius ouisus cū hereditatis nomine a pte
syrculanoz vel scyulanoz ac pene totius stellie tyrāni
des accepisset marimarū opū domini' exercitiū dux et
rector classium equitatum potens. propter inopiam
litteras puerulos corinthi docuit. a **Ad** titū liuiū
et. **Litus** liuius scripsit h' **torā** romanoz ab vrbe con
dita cui' mentionē facit **priscian**. q; dicit manās id ē dis
fluens fonte lacteo eloquentie q; dulcem et placidam
habebat doctriā et. **h** **habuit** illa etas in auditū
et. extra vrbe. **hic** ponit extra pro pter. **Et** est sensus.
Adū est et inauditū q; aliqui tā nobile ciuitate ingres
si aliud videre querebant q; pulchritudinē ciuitatis et.
c **Apollonius** siue ille magus et. **3n** **plinio** de natu

Ad paulinum presbyterum

rali historia duo leguntur. a pollonij. qz vn^o dicebat ap^o polloni^o pgamus. a pergamo. i. troia sic dicit. que nune rat inter auctores qs uniat in tractado de naturz aiali um. r de naturis arbor. Alter vo appellabat a polloni^o tharetin^o a tharetio ciuitate. Et fuit vn^o de illis qs uniat Plini^o in tractan do de naturis herba ru. Sic Hierony. i. li. illustru viroz ponit duos apollonios. qz vn^o fuit senator: Roman^o q a seuro pdi tus q cet rpiar. r p rpo capite tricar. est Alter fuit vir discre tissimus q scribit ad uersus moranu. pri sca r macmillā in si

gna r longu volumē. in q asserit montanū r infanos va tes et^o petisse suspēdio. r forte de isto intelligit hic.

c Magus a magnitudine scie dicitur pbs. Alii que vulgus dicebat magū. i. scia magnū pythagorei vel pythagorici dicebat pbin. Alii dic^o Lbriso. sup illud D. atth. ij. Da ga ab oriente venerūt r magi nō malefici. s. sapiētes itel^o d Pythagorici. i. pythagore discipuli vel se (ligunt. quētes doctrinā pythagore. de qbz dicit valeri^o maxim^o lib. viij. qz pythagore tāta veneratio ab auditoribz tribu ra est. vt q ab eo acceperāt in disputatoem deducere nes pbas existimaret. qnēnā interpellati ad reddendū cām. h solū rīdebant ipm dixisse. e Perse pli sunt a pseo rege vocati. q e greca asiam trāsies ibi barbaras gen tes graui diuturnoq; bello perdomuit nouissime victoz nomē subicere gen^o dedit. Ita dicit ysid. etby. ij.

f Caucasus mos est Indie sic dicit^o a cādore. qz multo densissimus est candidat^o nā caucasum lingua orientali si gnificat candidū. Istud sumit de ysidoro etymo. xij.

g Albani pli sunt in pnbz asiance scythie. i. r vir sic ab assiduū multo. vel qz cū albo crine nascūt. hoz glau ca oculis. i. picta uest pupilla. adeo vt nocte plusq; die cernāt. Ita dicit ysid. etby. ij. b Scythe pli sūt de qbz dicit ysid. etby. ij. Rimes est pbsis q scyrtas ab armenis is diuidit Scitha cognominat^o. a q limite scythe ab aliq; bus pbibent vocati. ges antiq;ssima semp habita. Itz i Massagethe de Scyrtay origie sūt. r dicti (in eodē. massagethe qsi graues. i. fortes gethe. nā sic Riuu^o ar gentū graue dicit. i. massas. hi sūt q inter scyrtas r alba nos septentrionalibz wgi inhabitāt. De qbz Lucan^o in ij. Decurrāt modica sulcis agniā massagethen. schiricus nō alliget bister. l India vocata ab indo flumine q ex occidentali clauditur. hec a meridiano mari porrecta vsq; ad ortū solis. r a septentrione vsq; ad mōtē Caucasū puenit. c. ita dicit ysid. l. xij. l. e Pulētissima. i. opi bus plenissima vel ditissima. Mā opes diuitie. lentos plenus dicit. Et inde opulētus a um. qd compas opulētior opulētissimus. l Pbyson amne trāsmissio. i. ptransi to. De isto flumie hē Beni. ij. de q dicit ysid. i. xij. ety. Ban ges fluu^o que pbyson sacra scriptura cōmēmorat. eties de padiso pgit ad Indie regiōes. Dicit^o aut pbyson. i. ca terna. qz decē flumibz magnis sibi adiuctis implet r cō ficat vn^o ganges aut vocatus a gangaro rege indie.

m Perue ad bragmanas. populi sunt indie a Brag mano rege vt quidam dicunt sic vocati. Vozes autem illoz sunt hi. Sens bragmanay pura r simplici vita vi uir. nullis rex capis illecebras. nihil appetit ampli^o q nature ratio flagitat. sola viuit alimonia quam tellus siue cultura pducit. idinc est q nulla morbozū genera null^o

apud illos vltus medicine. qz parsimonia est illis medi cina. sed lōga sanitas vsq; ad mortē. quā meta senectutis portauerit. vnde nemo parens filij comitatur exequias nullus altero supior nullus ditor. nulla iudicia. qz nul la corrigenda. Sed illi gentilex est contra ius nō ire na

rici tradunt: intrauit^o pfas ptafiuit^o caucasuz: alba nos: scyrtas: massageraf opulētissima^o indie regna penetrauit: r ad extremuz latissimo^o pbyso amne trās misso^o pueit ad bragmanaf

ture nulli intendunt corporali operti quia nō terram colunt nec venantur. nec aucu pantur. nec piscantur nec lauant sua corpa quia immundus con tactibz non sordescūt firum ruo sedant. edi ficta non construunt sed in fossis telluris. aut speluncis. aut cō cauis montū latebrz

habitant. Idē loc^o dum viuūt māsiom pūat dū moriū tur sepultute. nō habent amictū ptoolum nec colozē ru catum. sed papyri tegumine membra velantur. nec in augenda pulcritudine plus affectant ipi vel eoz mulie res q nacti sūt intelligētes q nullus possit opus nature corrigere. Vnde ornamentoz cultum magis deputant oneri q honorē. Nō sunt apud eos fornicatio. incestus. adulterium. nec aliquis concubitus. nisi gignende pro lis amore. Arma non sumūt bella non gerunt sed pacē moribus non viribus confirmant non sunt apud eos ludicra spectacula. nec equina certamina. non ludi circē ses. nec theatrales. sed solū machine mundi ornatus ha bent delecta ille spectacula. nec exercēt mercandi vsuz nec peregrinari cupiūt. vt species peregrinas cōtemplē tur. Simplex apud eos eloquentia non fallerata r bcto rum facundia. sed cōmunis etiā omnibz solū precipiēs non mētur. Carta r discordātia philosophoz dogmata non sequūtur. sed eoz philosophia est. atq; inuare nō nī si iuste nouit nec nocere iuste. Tempia non ornant. nec altaria. nec i honorem domini pecudes mactāt. cōfidē tes r dicentes q deus verbo propinatur orantibus. qd solum ei cum homine est sua intus similitudine delecta ri. Nam verbum vt aiunt deus est. hoc mundum crea uit. hoc regit atq; alit omnia hoc ipi fatent se venerari. hoc ipsum diligere ex hoc spiritum trahere. Siquidem aiunt. de ipse spiritus atq; mens est. atq; ideo nō diu itis terrenis r rerum largitate munifica. sed religionis opertibz r gratiarum actione placat. Idē de mo^o bza gmanay ex epla diuidim ad alexandrū excepta sunt. Itē greca scribunt de eis q longēui sunt. viuunt etiā centum quinquaginta annos propter mundiciā r complexionē bonam aeris. apud quos nō est animal. nec quadrupes non ferrū. nō ignis non aurum. non argentum. non pa nis non vinum. hi venerātur familiarem deum r inde ficienter orat. Dulciherbes o eoz scorsum manent iterflu ente gange fluuio. vbi decedit in oceanū. Vni autē trās fretant ad vrozēs suas mense iulio r augusto. Cōmanēt autem cum vrozibz suis p qdraginta dies. r iterum rei meant. Cum aut vroz genuerit duos pueros. nō ampli^o accedit ad eam vir eius. nec illa alij viro appropinat ppter eozum multā religiositatē. Si vero contingat steri lem inter ipas esse. vsq; ad quinq; annos trāsit ad eam vir eius r cognoscens q vsq; ad quinquennium nō par rit non ampli^o accedit ad eam. ppter hoc nec multitudi nem hominum habet regio eozum. Et nota sū quōsdā q hic bragman bragmanis. dicit^o rex eoz. r pluraliter hi bragmanes. num. nubus. accusatiuo bragmanes vel bra gmanas p populo. r ita bragmanas est accusatiu^o gre

Ad paulinum presbyterum

o An expimētū q̄rit ei q̄ in me loquit̄ r̄ps .i. vult̄ ex
piri vtz r̄ps possit̄ i me loq̄. p̄ Illustratas .i. paginas
q̄ Ascēderit hierosolymā vt̄ videre pet̄y ad Bala. vbi
dic̄ glo. Nō discere aliqd̄ ab eo. s̄ videre eū p̄pter affectū
apl̄at̄. r̄ vt̄ petr̄ sciret̄ me fore sibi coapostolum.

Damasc̄ v̄bs est
Syrie. condita a da
masco dispensatoris
abrae filio sic dic̄ yf̄id
ety. ruf̄. arabia apel
lata .i. sacra. s̄ em̄ si
gnificare interpretatur
eo q̄ sit regio thurife
ra odores creās. i. cu
tus saltibz r̄ myrriba
r̄ cinamomū puenit
ip̄a ē r̄ faba appellata
a filio Chus q̄ nūcu
patus est Saba. Ita
dic̄ yf̄id. ruf̄. ety. hie
rosolyma exponit̄ in
opusculo vocabulorū
biblie.

Et māserit apud
eū dieb. .x. Bala.
s̄ hoc ei mysterio
hebdoadis r̄. heb
domas sūptū ē a gre
co. qd̄ ip̄i dicunt̄ heb
domos. Et derivat̄ ab hepta qd̄ ē septē q̄si heptomos
r̄ uerba p̄ in b r̄ t in d̄ fit hebdomas. Simlr̄ ogdoas ab
octo qd̄ ē nomē grecū derivat̄. nā h̄ nomē octo sūptū
a grec̄ sine muratōe. Vel d̄r hebdomas ab hepta qd̄ est
septē r̄ doas qd̄ ē dies. Et ogdoas ab octo r̄ doas .i. Per
hebdomadē significat̄ vel̄ test. cui fuit septenan̄. qz̄ iū
dei celebrabāt septimū diē. s̄ sabbatū. Itē septimū men
sem. septimū annū. r̄ vltimo septime hebdoadis facte
bāt iubileū. Ogdoas siue octonarī fuit nouo testō i q̄
celebrat̄ dies octava r̄ p̄ octauā resurrectōis. Cōstrue
sic. futur̄ gētū p̄dicator̄ instrued̄ erat h̄ mysterio heb
domadis v̄l hebdoadis. i. septenarij p̄ quē designat̄ vel̄
test. r̄ ogdoadis. i. octonarij. p̄ quē designat̄ nouū. vt̄ sc̄z
intelligeret p̄missionē septē r̄ octo diez apd̄ pet̄y se eē p̄li
tū s̄ doctorē no. ac ve. test. s̄ h̄ em̄ d̄rū eēt illd̄ qd̄ legit̄
ad Bala. Veni videre pet̄y. glo. si discē r̄. r̄ Kursum
r̄. exponit̄. i. retulit̄. v̄ Me for. ina. cur. aut̄ cur. i.
neputaret̄ iutilr̄ p̄dicasse Bala. r̄ h̄z r̄. vna vox
h̄ec ē l̄ra antiq̄. Moderni h̄nt̄ viue voc̄ ac̄. r̄ in idē re
dit̄. Cōstrue sic. Quia vox vel̄ act̄ v̄me vocis h̄nt̄ nescio
qd̄ l̄r̄t̄ energie. q. d. si possū exprime q̄ntū inten̄ op̄er̄
r̄ h̄ est qd̄ seq̄. Et i aures r̄. trāsfusa. s̄ vox. Fortī sonat̄
qz̄ fortī ip̄mit̄. v̄l sonat̄. r̄ tūc trāsfusa erit̄ noiatiū plu
ral̄. Energia. d̄r̄ iterioz opatio v̄l labor̄ iterioz. Et d̄r̄ ab en
i. s̄ em̄. r̄ erge qd̄ ē labor̄ v̄l opatio. Vel derivat̄ ab h̄ v̄
bo ene. go qd̄ est int̄ opoz. p̄ interiori opatioē ponit̄ hic.
Quā testimoniū elchym̄ p̄ qd̄ p̄missa. p̄bat. ȳ An et
elchynes nus v̄l neus cū rhodi epularet̄ r̄. Elchynes
d̄r̄ demosthenes duo fuerūt̄ oratores. r̄ elchynes ipugna
u. a cam̄ elchiphōne. Demosthenes defendit̄. r̄ elchyno
pualuit̄. An elchines q̄ erat̄ atheniēsis rhodū i ciliuz
missus fuit̄. Et h̄ est qd̄ scribit̄ in. viij. lib. valerij marini
elchines cū p̄f iudicialē i gminā relict̄. atheniēsis rhodū
pet̄yisset. atqz̄ ibi rogatu ciuitaz̄ suā p̄ i cithesiphontez
deide demosthenis p̄ eodē oroz. clarissima r̄ sua uis̄ i a
voce recitasset. amirantibz cūct̄z v̄triusqz̄ columis v̄l colu
mis eloq̄ntiā. s̄z aliq̄nto magz̄ demosthenis. qd̄ i q̄t̄ si ip̄z

tor instrued̄ erat̄ ruf̄ qz̄ p̄
annos. ruf̄. ass̄n̄ pro b̄a na
ba r̄ tito: exposuit̄ cū apl̄is
euāgelium̄ ne forte inuacūq̄
curreret̄ aut̄ cucurrisset.
H̄z nescio qd̄ latēz energie
viue voc̄ ac̄. r̄ i aures di
scipli de auctor̄ ore trāsfu
sa fortī sonat̄ v̄n r̄ elchies
cū rhodi epularet̄ r̄ legeret̄
illa demosthenis orō quaz̄
aduersus eū habuerat̄ mi
rantibz cunctis atqz̄ laudā
tibz suspirās ait. Quid si
ip̄am audissetis bestia sua
verba resonantem. III.

audisset. q. d. mltomag mirarem̄. De isto elchine legi
in .i. lib. alexandr̄idos. Interea sembo i palladis arce re
cep̄tis. Elchines loq̄. ceptaqz̄ demosthenā lūz̄ arguit. r̄
pace ofidit̄ nil tūz̄ eē s̄z q̄re vocabat̄ eū bestia audi qd̄
dic̄ valer̄ marim̄ t̄at̄ orator r̄ mō tā ifest̄ aduersarī

N Ec̄ dico q̄ sit ali
qd̄ i me tale qd̄ vel
possis a me audire vel vel
discere: s̄z q̄ ardor tū r̄ discē
di studiū ēt̄ absqz̄ nob̄ p̄ se
p̄bari d̄beat. Ingeniū do
cile r̄ sū doctore laudabile
ē r̄ n̄ qd̄ iuenias: s̄z qd̄ q̄ras
p̄sideram̄. Toll̄ cera r̄ ad
formādū facit̄: et si artific̄
r̄ plaste cesset man̄. t̄n̄ v̄ru
te totū ē q̄qd̄ eē p̄t̄ paul̄
apl̄s ad pedes gamaliel̄ le
gē moȳsi r̄ p̄bas didicisse
se gliā vt̄ armat̄ sp̄ualibz
tel̄ postea doceret̄ p̄sideret̄

sic iumentū ardoreqz̄
dicendi suspirat. vt̄ se
scriptoz eī parū ideo
neū lectorē eē p̄dicat̄
ret. expt̄ acerrimū vi
gorē oculoz̄ terribile
vult̄ pod̄ accomoda
tū singlis v̄bis sonū
voc̄ efficacissimos.
3 Rhod̄ nomē ē ci
uitatis. quā ecropoz
p̄didit̄. r̄ et̄ isule. v̄n̄
yf̄id. ruf̄. ety. vbi agit̄
s̄ isul̄ sic ait Rhodios
cycladū p̄ia ab oriēte
i q̄ rose capulū s̄z eē i
uctū dū ibi ciuitat̄ cō
deret̄. et̄ r̄ v̄bs r̄ in
sula rhodos ē appella

N Ec̄ dico q̄ sit ali
qd̄ i me tale i me qd̄
vel possis vel velis a me audire. vel discere s̄z q̄ ardor
tū r̄ discendi studiū ēt̄ absqz̄ nobis p̄ se p̄bare debeat
h̄ec ē l̄ra h̄iero. q. d. nō p̄posui tibi exēpla p̄dica sen
t̄is d̄ me q̄ p̄f sciam̄ meā debeas venire ad me. v̄l q̄
possis aliq̄ v̄lta audire d̄ me v̄l discere imo dico q̄ ar
dor tū. i. feruor̄ addiscēdū. Et studiū discendi .i. v̄bes
mēs applicatio animi ad discēdū. v̄ Absqz̄ no. r̄c.
q. d. ēt̄ sine me laudabiliter studeas. s̄z p̄medat̄ debes
r̄ h̄ ē qd̄ subdit̄ p̄ generale sniam̄ dicēs. b̄ Ingeniū
r̄c. r̄ p̄tia. nō qd̄ iuenias r̄c. h̄ p̄medat̄ eū d̄ bona intē
tione cū dic̄ nō p̄sideram̄ qd̄ iuenias. i. quātū studēdo
p̄ficias s̄z qd̄ q̄ras. i. qd̄ q̄re intēdas. i. noticiā sacre
scripture. Dicit̄ ei Amb. ḡnterio tuo opi tuo nomē i
ponit̄. c̄ DOLLIS r̄c. h̄ic inuit̄ q̄ sit habilis ad p̄fi
cēdū exēplo mollis cere. q̄ d̄ facili recipit̄ ip̄essione q̄
r̄libet figurari. Dicit̄ q̄ mollis cera r̄c. Cōstrue sic.
DOLLIS cera r̄ facili ad formādū etiā si. i. q̄uis. man̄ ar
tific̄ q̄ h̄z artē opandi d̄ cera. r̄ plaste. i. formator̄. q̄ for
mas ip̄mit̄. Cesset. i. q̄uis null̄ i ea opet̄. t̄n̄ v̄tute. i.
potētia. est̄ q̄qd̄ p̄t̄ eē actū. qz̄ illa potētia d̄ facili r̄
digere ad actū. s̄z dic̄ d̄ paulio q̄ h̄ doctore careat
t̄n̄ p̄f nobilitatē i genij̄ habil̄ ēv̄t i studio p̄ficiat̄. Pla
ste d̄r̄ formator̄ vel figulus a plasto. mas. Et derivat̄
q̄ plastes d̄r̄ ab hoc v̄bo greco plasso qd̄ est m̄lbo p̄po
no r̄ sum̄ h̄ nomē plastes a sēda p̄sona p̄tenti p̄fecti
passim qd̄ ē peplaste. v̄ Paul̄ r̄c. Me paulin̄ p̄f cō
medationē sup̄ factā m̄ntis suo sēsi i m̄teret̄. h̄ iudicat̄
eū vt̄ doctore sacre scripture q̄rat̄ p̄f v̄tutē q̄ ide p̄se
q̄. Et p̄p̄t̄ exēplū pauli q̄ mltū p̄fēc̄ audicēdo gamali
elē. v̄n̄ dic̄ Paul̄ apl̄s ad pedes gama. r̄c. gliā ac̄. r̄ r̄j.
ē v̄r̄c. Sp̄ualia tela sūt v̄tutes r̄ miracula q̄v̄ sp̄ia
les hostes ipugnat̄ r̄ eoz̄ tēpratiōz̄ v̄riat̄. q̄ his arma
r̄ ē p̄fideret̄ docet̄. v̄n̄ dic̄ cū apl̄o. q̄. Cor. x. f̄ Arma
r̄c. i. v̄tutes r̄ miracula p̄ q̄ in p̄dicatione militam̄.
s̄ Nō sūt carnalia. debilitate. p̄ s̄z po. deo. i. p̄ deū

Epistola sancti hieronymi

i Ad destructionem munitioſi. i. et destruat ſilia ho-
minū ſeu demonū dicitur callicitatio munita. h. lō
ſilia hoim vel demonū destruetes. ſupple ſum. vel h q
dico. Arma militie nre. c. v. ſq. huc iterpoſitio ē. Supi
em dixerat ſic p. in textu eplē. ij. Lox. r. Nō ſm carnem
militam. c. Et ē ſu-
ſpēſiua ſtructo. vnd
reperedū est. d. illa-
mus nos dico. destru-
entes ſilia hoim vel
demonū. Et oem alti-
tudine. i. p. funditātē
intellectū tā legiſpuro
rū q. phoy. Alititudi-
nē dico. Et tollentem
ſe aduerſus ſciam di-
i. q. de deo ē. vt dū im-
pugnāt partū v. g. ius
q. h. mōi. Et captiuā-
tes. i. in captiuitates
redigētes. Oem intel-
lectū. ad est captiuos
ducim. omēs ſupbe
intelligētes dū rpo q
dicētes ducim. v. ſq. i
obſequū rpi. i. vt ſi
dei rpi cui prius re-
pugnauerāt. hūiliter
obediāt. Et h. est qd
hic dicit. Ad obediē-
dū deo. Tertus apli
est. In obſequū rpi.
Et pati ſum. ſubiuga-
re oem inobediētā.
I Timotheum. c.
Hic ostēdit ſciam ſa-
cre ſcripture eē neces-
ſariā in triplici ſtatu.
Et p. io in ſtatu ſtati-
onis exēplo timothei
epi. q. h. ab infantia li-
teras ſacras vidice-
rat. tū monēt eū pau-
lus. vt eaz ſtudiū nō
negligat. H. o. est qd
hic dicit Timothei ſcri-
bit. c. i. Timothei. i.
H. o. p. ceptū cōmēdo
tibi fili timothee ſm p. cedētes i te p. phetias. Glo. ſm ſci-
entiā p. phay q. erat in te aſq. eēs eps ordinat. Ecce q. lū-
ter fuit ab infantia ſacris lris erudit. Ad ſtudiū vero
hortat dices. i. Limo. uij. Attēde lectiōi exhortationi et
doctrinē. Et ſc. q. r. ubi. Nō negligere grām q. est in te q.
data ē tibi p. p. phetā cū ipōſitōe manū p. byteri. Et ex
ponit glo. ſic. Nō negligere grām ep. q. est in te. q. tū
bi data ē p. p. phiam. i. ſc. r. electionē. in q. ex p. tentis v. b.
detur dicere q. lris futurus ſit. vel p. phetiam hic vocat in-
ſpirationē ſp. ſancti. q. reuelāre cogit apls. Timothei
um eē dignū ep. ali bonore cū ipōſitōe manū p. byteri.
p. byteri. p. p. byteroy. Singulare p. plurali poſuit. q. r.
m. trib. eē nō p. ſit in ſecratiōe ep. Vel iō ſingulariter
dic. p. byteri. q. v. i. ponit manū ceter. aſſentētib. Alia lra
ē p. byteri. q. p. byteriū ē cā cur. man. i. ponāt. v. l. q. ipōſi-
tio manū dat p. byteriū ordinato. Poſtea p. onit aliō
exēplū ad idē cū d. in Lito. c. Depingit. i. ſcripſit
ad Lytū. i. O. p. t. ep. m. ſine crimine eē. c. a. Sciam

Arma em nre militie nō
carnalia sunt sed potētia
do: ad destructionē muni-
tionū r. ſilia destruetes r
oem altitudinē extollētem
ſe adūſus ſciam dei: r ca-
priuātes oem intellectū ad
obediēdū do r parati ſbiu-
gare oem inobediētā. Ti-
motheū ſcribit ab infantia
ſacris lris eruditū: r horta-
tur ad ſtudiū lectōis ne ne-
gligat grām q. data ē ei p. i-
poſitionē man. p. byteri. Ty-
to p. cipit. vt inf. ceteras v-
tutes ep. quē breui sermo-
ne depingit: ſciam q. i eo
eligat ſcripturaz. obtinen-
tem in q. t. eū q. ſm doctrinā
est: ſi delē ſimonē vt potēs
ſit exhortari in doctrina ſa-
na r iudicētes reuincere.

Ancta q. p. III.
peruſticitas ſoluz
ſibi. p. deſt. r q. ntu-
z edificat ex vite merito ec-
cleſiā rpi: tū nocet ſi d. ſtru-
entib. n. reſiſtat. Malachi-
as. p. pha. i. mo p. malachiam
dñs interrogauit ſacerdotes
legē. In tū ſacerdotis offi-

g Et i deutro. legim. xxiij. Inſtroga p. rem. c. ſeniores
p. by grece ſenior latine. b. In p. s. q. r. c. dicit David.
Carabiles mihi erāt. c. i. Daniel. c. Hic oſtendit
eruditā iuſticiā ruſticitate v. ſi ſimplicitate meliorē. Dic. g.
daniel i fine ſecreſſime viſiōis. c. Daniel. xij. ca. Dic. ſ.
aut ſecreſſima h. viſio q. ē incarnatiōe v. bi. r morte ei. r
l. Quasi die iudicij. v. ſecreſſima. p. p. difficultatē.
firma. q. d. mag. eminet. i. Lox. xv. Alia claritas ſol. alia
claritas lune. r alta claritas ſtellarū. Stella em diſſert a
ſtella i claritate. c. i. Vides q. n. c. i. ſimplices iuſti
m. fulgebūt. c. q. n. r. ſapientes docti q. iſtruūt alios.
tū ad p. miū eēntiale. n. Et q. r. c. q. i. ſtelle. Stell. cōpā
p. p. miū accidētiale. q. d. ſequit. ex alioy iſtructōe. r. c. u. s.
h. h. b. h. b. eēntiale. o. Lur. d. r. c. h. o. ſi d. ſcias ſacre ſeri-
pture eē necariā i ſtatu officij p. d. catōis. r. h. p. bat p. pau-
lū. q. p. ſcripturaz ſciam quā h. e. bar. aſſūp. fuit ad p. d. i-
catōis offi. r. h. ē q. d. d. c. Lur. paul. apls. fact. ē vas ele-
ctiōis. i. q. te elect. r. aſſumptus est. vt q. ſi vas dñi p. ceo

q. in eo eligat. Aliq. lib. h. ſit. Sciam q. in eo non negli-
gat. c. eligendā oſidat. b. Et tū. in textu. ad Tituz
i. est amplectētem. Lōſtrū. ſic. O. p. t. v. q. apls. ep. m. eſſe
obtinētē cū ſimonē q. est ſm doctrinā. i. v. c. r. c. v. t. potēs
ſit vita r ſcia. Exhortari ſciētes in doctrina ſana. Et reuincē-
cere. i. redarguere. c. d.
dicētes. i. eos q. p. d. u.
cūt veritati.

capitulum. III.
Ancta quip-
pe ruſticitas
c. h. c. docet
deſectū h. ſcie in q. ſi
bet ſtatu eē dānoſuz
cum dic. ruſticitas. i.
ſimplicitas.

Non reſiſtat ſcili-
cet cum poſſit.
e. Malachias. p. pha
c. h. c. oſidit i ſtatu
ſacerdotals dignita-
tis ſciam eē necessa-
riā r h. p. multas au-
ctōitates. r. p. io aſſu-
mit auctatem. mala-
chie dices malachias
c. interrogauit ſacer-
dotes. Malach. i. r. ij.
f. In tū. c. r. r. idere
de lege. v. ſi Malach.
ij. ſup illū textum. Pa-
bia ſacerdotis cuſto-
diūt ſciam. c. Gloſa
d. ſacerdos de lege i
terroget doceat reſi-
ſtētes quicq. alioq. n.
frustra ſacer dignita-
tē cur. nō h. opatiōz.
Itē. Egga. ij. ſup illū
locū. Interroga ſacer-
dotes legē dicit glo.
ſacerdotū ē legē ſc. r.
re dñi r ad interroga-
tionē de lege r. idere.
Si ſacerdos ē ſciat le-
gē dñi. Si i. q. r. t. legez
i. p. ſe arguit ſi eē dñi
ſacerdotem.

ciū ē: interrogatū r. idere d
lege. Et i deutronio le-
gim. Inſtroga p. rem tuuz
r ānūciabit tibi ſeniores tu-
os: r dicēt tibi. In pſalmo.
q. ceterſimo decimo octauo
Carabiles m. erāt iuſtifica-
tōes tue i loco pegrinatōis
mee. Et i deſcriptiōe iuſti-
viti. cū eū arbori vite. Da-
uid q. ē i paradiso p. parer: inf-
ceteras virtutes hoc etiaz
inulit. In lege domini yo-
luntas eius: r in lege eius
meditabitur die ac nocte.
Daniel i fine ſacratissime
viſiōis ait iuſtos fulgere q.
ſi ſtellas: r intelligētes. i. do-
ctos q. i firmamētum. U-
des q. ntu. m. inter ſe diſtant
iuſta ruſticitas r doctā iu-
ſticia. Alij ſtellis: alij celo
cōpanē. V. q. iuxta hebrai-
cam veritatē v. r. q. de eru-
ditis poſſit intelligi. Ita em
ap. d. eos legim. Qui ſc. do-
cti fuerit. fulgebūt q. i. ſplē-
dor firmamēti: r q. ad iuſtici-
az erudit. m. ſtos q. i ſtelle i
p. peruas eēntitates. cur d. r.
paulus apls. vas electōis:

g Et i deutro. legim. xxiij. Inſtroga p. rem. c. ſeniores
p. by grece ſenior latine. b. In p. s. q. r. c. dicit David.
Carabiles mihi erāt. c. i. Daniel. c. Hic oſtendit
eruditā iuſticiā ruſticitate v. ſi ſimplicitate meliorē. Dic. g.
daniel i fine ſecreſſime viſiōis. c. Daniel. xij. ca. Dic. ſ.
aut ſecreſſima h. viſio q. ē incarnatiōe v. bi. r morte ei. r
l. Quasi die iudicij. v. ſecreſſima. p. p. difficultatē.
firma. q. d. mag. eminet. i. Lox. xv. Alia claritas ſol. alia
claritas lune. r alta claritas ſtellarū. Stella em diſſert a
ſtella i claritate. c. i. Vides q. n. c. i. ſimplices iuſti
m. fulgebūt. c. q. n. r. ſapientes docti q. iſtruūt alios.
tū ad p. miū eēntiale. n. Et q. r. c. q. i. ſtelle. Stell. cōpā
p. p. miū accidētiale. q. d. ſequit. ex alioy iſtructōe. r. c. u. s.
h. h. b. h. b. eēntiale. o. Lur. d. r. c. h. o. ſi d. ſcias ſacre ſeri-
pture eē necariā i ſtatu officij p. d. catōis. r. h. p. bat p. pau-
lū. q. p. ſcripturaz ſciam quā h. e. bar. aſſūp. fuit ad p. d. i-
catōis offi. r. h. ē q. d. d. c. Lur. paul. apls. fact. ē vas ele-
ctiōis. i. q. te elect. r. aſſumptus est. vt q. ſi vas dñi p. ceo

Ad paulinum presbyterum

quo sum p mundū portaret p̄dicationis v̄bū Actu. iij. Has
electiois est in hi iste. Et mider. p. Mēpe qz vas legi
z sanctay scripturay erat armariū. q. d. Ideo ad h̄ elegit
paulū qz vidit idoneū. h̄. Mōne gratuita est electio dei
Solutio. hic agit de electōe p̄dicationis z nō de electōe
predestinationis.

q. Pharisei mirant
rē. qz paulin' erudit'
erat in seclarijs scien
tijs ne forte putarē qz
sacre scripture intelli
gētijs possit cape p
se. hic ostendit qz h̄ face
re n̄ p̄ sine gr̄a suelā
te. qz gr̄a dei reuelat
archana ad q̄ si p̄p
uenire seclarij scia si
cut p̄ in r̄pō hoīe z i
scis hoīb. sicut fue
rūt apli z p̄p̄e z p̄t'
arche. vnde dicit.
q. Pharisei mirant
in doctrina dñi. r̄pō
homis qz plen' erat
gr̄a. z tota trinitas ei
reuelabat archana. q̄
pur' hō penetrare nō
poterat. vñ Job. vij.
Eū mirarent iudei di
cētes. quōd hic literas
scit cum nō didicerit.
Rūdit iesus et dicit.

Dea doctrina nō ē mea s̄ er' q̄ misit me. Itē Luc. iij.
Mirabā in v̄bis gr̄e q̄ p̄cedebāt de ore illi'. Reuelauit
gr̄a r̄pō hoī. reuelauit nihilomin' aplis. vnde dicit.
Et mirant in petro z iobē rē. Actu. iij. ca. Videntes
petri p̄stātiā z iobis cōp̄to qz hoies eēt sine l̄ris z ydō
te admirabāt rē. z certe nō erat admirādū. qz doctore h̄
buerūt q̄ intersallo r̄pō nō indiget ad docendū. z h̄ est
q̄ dicit. z Quicqd̄ de. Suggerebat. i. indicabat.
Et erāt iuxta qd̄ scriptū ē. Dydaschoi theu. i. doctib
les vel doctes dei Theu genitū' est hui' nois theos.
S̄ vbi ē illd̄ scriptū glo. sup̄ illū textū Job. vi. Scriptus
ē illd̄ p̄p̄is. z erāt omēs doctibiles dei vel doctes. dicit
pluraliter. qz oēs p̄p̄e vno codēqz spū replet. h̄ p̄p̄eta
uerunt diuersa. ad idē tēdebāt q̄ propter cū quis cor oēs
alij p̄cordabāt sicut i Joel. ij. vbi n̄ra l̄ra ē. Veramī in dño deo
nō q̄ dedit nobis doctore iusticie. Itē Esa. liij. Donam
talpidē. p̄p̄nacula tua rē. z vniuersos filios tuos do
ctos a dño. Itē Isidore. xxi. Post h̄ dicit dñs. Dabo legē
meā i visceribz eoz. z in corde eoz scribā eā. In euāgelio
Iohannis. vi. c. vbi scribitur. Et erāt omēs doctes dei.
Dre. i. sic habent.

Pet literas latinas sonat sic. h̄ai fontai panthes dya
daschoi theu. z i p̄nūctatiōe sic sonat. hee fonthe p̄thes
vel theos dydaschoi theu. Si em̄ dypthōgus h̄z sonū e. z
oi dypthōgus h̄z sonū i. z en dypthōgus h̄z sonū v voca
lis. h̄ui' aut̄ interpretatio. Et erāt oēs doctes dei. vel po
ti' docti dei. Dydascho. ei v̄bū grecū idē qz docere. vñ dy
adasculos. i. doctor. z dyadaschos. i. doct'. Itē p̄ antiq̄s
biblias iueni figurā has. Et sic p̄dēm
est sonat ap̄d nos. theu dydaschoy. i. dei doctibiles. i. edo
v̄ Duode cū a deo vel q̄s de' docuerat vel docebat.
cum annos rē. Dicitū ē. s̄. qz pharisei mirabāt in doctrīa
saluarōis. mirabātur i doctrīa petri z iohānis. Duo at
sūt q̄ faciūt excellētiā doctrine mirabilē. Primū cū ille q̄

docet etatis est tenere. Secūm est illd̄. q̄si illi q̄ docēt sūt
simplices z ydiote. Primū videbāt pharisei i saluatore
vñ d̄ hic. Duodecum annos. Ecce etas tenera. z Et i
tēplo rē. dū prudēter interrogat. Ecce doctrine excellētiā
Rū. ij. iuvenes qd̄ tāḡ hic. S. d̄m videbāt i petro z iobē

cum petrū: rusticum iohā
nem dicamus: quoz yter
qz dicere poterat: r̄si impi
ti sermone: non tū scientia
iohannes rusticus: pisca
tor indocus. Et vnde il
la vor obsecro. In princi
pio erat v̄bū: z verbū erat
apud deū: z deus erat ver
bum. Logos grece: mul
ta significat n̄z v̄bū ē z rō
z supputatio: z cā vniū
cuiusqz rei. p̄ quā sūt singla
que subsistūt que vniuersa
recte intelligimus in chri
sto. Capitulū. V.
De doctus plato
nesciuit. h̄ demo

Hic doctus plato
nesciuit. h̄ demo

ad dño. z Et vñ illa rē. illa d̄ admiratiue z discretiue.
q. d̄ illa vor admirabil' excellētiōz ceteris vñ venit. vnde
Aug. Si alti' ironuisset tor' m̄bs cape si potuisset. vñ si
gr̄a i aq̄la. q̄ ceteris aulb' alti' volat. vñ venit eis nisi a
solo deo. Illa vor. i. p̄ncipio erat v̄bū. z v̄bū erat apud
deū z de' erat v̄bū. Ecce elegātiā doctrine quā habuit a
deo. z si ab hoīe. qz vo mētiōne fecerat de v̄bo. qz grece
d̄ logos qd̄ m̄ta significat ap̄d grecos d̄c qz fm oēs su
a Logos grece qd̄ (as significatōes uenit r̄pō. D̄ic ḡ.
talibz figur' scribit ap̄d grecos.
b. V̄tra significat. h̄ā z v̄bū ē rē. X p̄s d̄: v̄bū inq̄ntū
partem dicentem manifestat.
c. Ratio dicit inq̄ntum creaturas ad finē ordinat.
d. Supputatio. inq̄ntum distinguit. e. Causa inq̄n
res in esse p̄ducit. Al' melius z maḡ ordinate. Verbum
d̄: q̄ntū ad p̄tis d̄cētis manifestationē. Causa d̄: q̄ntū
ad rez creationē. rō d̄: q̄ntū ad creator ordinatiōne ad
finē. Supputatio v̄o d̄: q̄ntū ad ordinator distinctionē. Et
nota qz logos d̄: ab h̄ v̄bo logo qd̄ est dico. Cap. V.
De doct' plato rē. h̄ic ostēdit qz sapiētiā mūda
na celesta neq̄r indagare mysteria. que quibus
vult reuelat gr̄a. Vñ matthē. xi. Confitebor tibi
p̄ dñe celi z terre. quia abscondisti hec a sapientibz z pru
dentibz. z reuelasti ea paruulis. Dicit itaqz. h̄ doc doctus
plato nesciuit quod de verbo dei Iohannes p̄dixit.
Et similiter.

g. h̄ doc demosthenes eloq̄ntissim' ignorauit. z tamen
plato marim' erat p̄s. Demosthenes rhetor eloq̄ntissi
mus. de vtroqz satis dicitū ē supra. Demosthenes autēz
fm d̄uatiōne grecā d̄: a demos qd̄ est p̄p̄s. r̄st h̄emos
qd̄ est vtus z status. q̄si robur z status siue potētiā po
puli. z fm qz dicit Isidorus. hoc doctus plato nesciuit. vi
def Aug. sensisse d̄m dices in septimo p̄. si. se legisse
in q̄busdā platonicoz libris. nō q̄dem bis v̄bis sed hoc
idem m̄lis z m̄ultiplicibz p̄suaderi rōmibz. qz i principio

Epistola sancti hieronymi

erat verbū. et cetera q̄ sequitur aduſq̄. Et tenebre eā nō cōprehēderūt. q̄ ois anīa q̄uis testimoniū p̄bibeat de lumie. nō est ip̄a lumē. s̄ v̄bū dei de. Est em̄ lumē verū q̄d illuminat oēm hoīem venientē in hūc mūdū. et i mūdō erat et mūdus p̄ eū fact⁹ est. et mūdus eū non cōgnit.

Itē dicit se ibidē legiſſe q̄ v̄bū. deus nō ex carne nō ex sanguine nō ex voluntate vni. neq̄ ex voluntate carnis. s̄ ex deo nat⁹ est. Et his itaq̄ videt q̄ doct⁹ plato sciuit q̄ i principio erat verbū et verbū erat apud deū. et de⁹ erat verbū. Verū hoc nesciuit a puro sp̄i puro asp̄cū intelligēte sicut sciuit iohes sed quodā rationis discursu. et enigmate. Tollat em̄ imp̄ ne puro aspectu intelligēte p̄templetur gl̄iam dei. Esai. xxi. fm̄ septuaginta.

h Perdā inq̄r sapiētiā rē. vsq̄ ad locū illā Abrahā vidit dicitur. hic ostendit defectū et insufficiētiā secularis sapiēt̄ effectū et superabundantiā gr̄e. lūtera plana ē. Quēta manifestant seip̄sas prima sumit. d. i. Lhor. i. Perdā sapiāz sapiētiū. et prudentiā

am prudentiā reprobabo. Blosa id est mundanā sapiētiam et prudentiā eliminabo a p̄dicatoibz euangeliſ. Et h̄ sumit de Abdia. ca. l. vbi dicitur. p̄daz sapiētēs de pdumea et prudentiā de mōte esau. Itē Esai. xxi. peribit sapiā a sapiētiā eius et intellect⁹ prudentiū eius abscondet. i. Vera sapiā p̄dat falsam sapiām. i. eliminabit a p̄dicatoibz euangeliſ. sicut patet in paulo de q̄ subiungitur. l. Et p̄ quia. l. Quē stulticia p̄dicatiōis in cruce sit id est. q̄uis p̄dicatio crucis stulta reputet. i. Lhor. i. Verbi crucis p̄sentibz quidē stulticia ē. m. Tū paulus sapiāz loq̄t̄ in p̄fectos. i. Lhor. ii. et vocat h̄ p̄fectos si p̄fectos si p̄fectos cognitores et doctores q̄bz opus nō ē docteri s̄ auditores tam capaces. Sed quā sapiām sequar. n. Sapiām autē nō se. rē. i. malignoz spiritū vel phorū q̄ p̄cipuos mūdū videbant. Qui destruit. i. q̄rū sapiā o dei sapiām. i. sp̄m in q̄ oīsa est dei sapiā destruit de redemptione hoīm loq̄mur. dico. p̄ in mysterio. id est exponendo mysteria in q̄bz x̄ps signatur abscondita vt nesciāt pseudo. q̄ nō in v̄bis sed i virtute est. nō humana rōe comprehensibilis. sed sp̄itus efficacia creditibilis. q̄ Quā. i. sapiām. r. De⁹ p̄destinauit. i. p̄ordinauit. s. Ante secula. i. anteq̄ mūdus esset.

t. Dei sapiā x̄ps est. Christ⁹ em̄ dei v̄tus et dei sapiā. i. Lhor. i. Predicamus x̄pm dei v̄tutem et dei sapiām.

v. Hec sapiā in mysterio abscondita est. sub diuersis figuris in veteri testamēto. r. De q̄ et noni psalmi titulus p̄notatur p̄ oculis filij rē. Loll. ii. y. Et q̄ in mysterio rē. ad Roma. ii. 3. Predestinat⁹ autē et p̄figurat⁹

rē. Prefiguratus fuit in abel Bese. c. vii. quē cayn interfecit in ysaac quā p̄ imolare voluit Bese. xxi. In ioseph quā s̄bro vendit⁹ fuerat Bese. xxi. In agno. Exod. xii. In hieremia. Bese. xxi. in lapide angulari Esa. xxi. In lapide primario. Sach. iij. In multis alijs figuris.

destinat⁹ est ante secula: p̄destinat⁹ autē et p̄figurat⁹ in lege et p̄phetis. Tū et p̄phete appellabatur vidētes quā videbam eū quē ceteri nō videbant. Abrahā vidit diem eius et letatus ē. Ap̄eriebantur celi ezechieli: q̄ p̄lo peccatori clausi erant. Reuela inquit dauid oculos meos et cōsiderabo mirabilia de lege tua. Lex enim spiritualis est: et reuelatiōne opus est vt intelligatur. ac reuelata facie dei gloriā cōtemplemur. Liber in apocalipsi septem sigillis signatus ostenditur: quē si dederis homini sciēt̄ literas vt legat: respondebit tibi. Nō possum: signatus est enim. Quanti hodie putant se nosse literas tenent

a. Esti p̄phete rē. Suis pradiatus est q̄ sacre scripture mysteria reuelate sunt a deo x̄po hoī et aplis ad q̄ non pōt p̄ungere scia secularū hic ostendit q̄ reuelata sūt p̄phis et p̄pharibz. Ita plana ē. l. o tūna sic dico q̄ p̄figurat⁹ fuit. vñd p̄phete appellabatur vidētes rē. i. intelligebat figurā mysteria reuelante gr̄a diuina. Sed autē h̄ dicitur sumit de i. Reg. ii. vbi dicitur. q̄ p̄pheta dicit hodie vocabatur olim vidēs. Sic ostēsa ē in genere reuelatio fuisse facta p̄phete. Postmodū subdunt specialia exēpla in patriarchis et p̄phetis. et primo de abrahā patriarcha cū dicitur. b. Abrahā vidit diē et letatus est. Job. vii. Abrahā p̄ vester celtauit vt videret diē meū. vidit et gauisus est. Adit v̄sioe intellectuali sp̄scto

mysteria reuelate. postmodū exemplificat in sp̄ali de reuelatiōe facta p̄phis. cū dicit. c. Ap̄iebant celi ezechieli. Ezech. i. d. Qui p̄lo peccat. rē. i. iudis incredul. Esa. i. Te genti peccatrici p̄lo graui inq̄rat. rē. e. Reuela rē. meos. i. intellectū meū. f. Et cōsiderabo mirabilia de lege tua. s̄ q̄re petebat h̄. Lerte q̄. Ver sp̄ialis ē. i. sp̄ualit̄ intelligētia. i. Lhor. ii. Ita occidit sp̄s. autē viuificat. g. Et reuelatiōe op̄. Et intelligat Ro. vii. h. Ac rē. p̄replemur. i. Lhor. ii. Ita est. Nos autē reuelata facie v̄sū gl̄iam specularē rē. Et expōit glo. nos autē reuelata facie. l. expedita rōe in q̄ iudeis ē velamē. Specularē. i. p̄ speculū rōis vidētes gl̄iam dei. i. gl̄iosuz d̄sim rē. vide totā i. Liber i apocal. hic incipit q̄nta ps̄ istī epl̄e. Glo. fm̄ diuisione p̄habitā. et ostendit hic hiero. sacre scripture difficultatē dupl̄. p̄io ostendit p̄ticulariter aliq̄roz libroz difficultatē tāgendo. Secō generalr p̄ libros singlos discurredo ibi. Addelet manifestissima ē geni. Itē ista ps̄ in q̄ p̄ticulariter p̄cedit h̄z duas p̄tes. In prima ostendit difficultatē sacre scripture absolute. i. sc̄da cōpatue ibi. i. Liber i apoca. (Laceo de gr̄amaticis. Ita plana est. i. liber apocalipsis. apocalipsis idē est q̄ reuelatio q̄z ibi multa reuelant. h. Septem sigillis signatus ostenditur. i. septē sacramētis q̄ sūt in b̄nitate x̄pi. p̄pter redēptiōnem humani generis que sunt conceptio. natiuitas. passio. descensus ad inferos. resurrectio. ascensio. aduent⁹ ad iudicium. l. Quem si dederis homini sciēt̄ literas rē. Lorum istud sumit de Esa. xxi. m. Quanti hodie rē. supra ostendit difficultatem hic cōfundit sciolorum

Ad paulinum presbyterum

psumptione. Et in fine claudit qd non potest intelligere nisi p revelatione. dicit qd. Quia hodie putat qd. ecce psuptio.

n. Tenet signatu liby nec apire pnt nisi ille ref. rauerit qd habet clauē dauid. ecce qd necessaria est reuelatio.

Et sumit h de Apo. III. ubi scribit. Idem dicit sanctus r. v. rus qd habet clauē dō qd aperit. r. nemo claudit. claudit et nemo aperit.

o. In actibz apoloꝝ r. c. Postq̄ studit scioꝝ psumptione subūgit studiosoz ebetatione. r. cognitionis impfectione. Et post exemplū de eunuchoz studioso. qd scribitur Actuum. viii.

o. In actibz apoloꝝ sanctus eunuchus imo vt scribit in antiq̄s. s. plus placet mihi ista modernoz scribentuz imo sanctus vir qd antiq̄ implici te dicit. modernū dicit explicitē.

p. Cogminat. i. siml noiat. q. vir. etiā eunuchū appellat Actuum. viii. ubi dicit. Quia eunuchus eunuchus r. c.

q. Cum legeret r. a philippo. vii. de septē nec apls ille philippus b. huncq̄ mur' impo fuisse manus.

r. Putasne r. c. post offam scripture difficultate. post cofusam scioꝝ psumptione post expiam studiosoz ipse s. Quō (ctio) hic subiūgit doctrie necitate dices. possum nisi aliq̄s me docuerit. q. d. nō possum intelligē sine doctore. In opusculo vocabuloz iuuenes tria genera eunuchoz. Quidā em nascūtur. qd dicitur castrati. i. castrati nati. Alij facti sunt ab hoibz. qd dicitur spadones a spata. Spata dicitur gladi' a spacio. qd sit spaciola r. lata. vel a patu qd est passio. r. forte cū hmoi instrumēto anctus castrabat. Alij se castrat ppter regnū dei qd pue dicitur eunuchi. i. bñ uicētes. ab eu qd est bonū. a miche qd est victoria. qd bñ vincit carnis tentatiōis. r. ista vlti mi merent. Et dicit eunuch' ab eue qd est mulier v' lectus. r. echo qd ē custodia. qd lecti vel mulier' custos.

t. Ego vt me r. c. dicit eunuchi studiositate comedat qd tñ p se scripturā intelligere nō poterat. Ista plana est.

t. Ego vt de me interim loqr. i. vt sermonē de me r. nō v. Nec sanctor sum h eunuchoz. De alijs interponā. qntū ad bonitāte vite. r. Nec studiosior. qntū ad appetitū sciētie. y. Qui de ethiopia. i. de extremis mudi finibz v'it ad tēplū. Sic dicit ysid. i. xii. etimo. Ethiopta dicta est a colore p'p'oz quos solis vicinitas torret. venit qd v'itm sydens p'dit dominū color. est em ibi iugis estus Nam quicqd eius est. sub meridiano cardie est r. c. Iste ethiops venerat adorare in hierlm p quez dña sua multa dona miserat templo. a. Reliquit aulam regiam. Mandaces regine ethiopum. Et vide qz omnes regine ethiopum dicebantur. Mandaces sicut romani impatores cesares dicebant. nec habebat regimē regio hec nisi

a femine. ita scribit in historijs. b. Et tant' amator r. cogitatione peperet. Et fin aliā istam in cogitatione peperet quia bñ eam meditabat. c. Lingua volueret. frequenter repetēdo. d. Labijs p'onaret apte legēdo. e. Ignorabat eum r. c. scz. dñm iesum de quo legat. Ista

liū. sicut ouis ad occisionem ducetur r. c. f. Venit philippus r. c. De isto philippo dicit in historijs. Et scz hunc philippum fuisse diaconum non aplm. si em apostol' esset. statim baptizat'is manus imponeret. nec ad hoc alios expectaret. In ista i' positione manu' osi debat spiritus sanct' sub aliquo signo v'it' bñ. quem baptizat' i' uisibiliter receperat in baptismo.

g. Omnia doctoris virtus r. c. Dic comendat magistri doctrinam per effectus subsequentem qd multiplex est. sicut patet i' litera. Dicit itaqz. Omnia doctoris virtus. id est efficacia. r. qre. h. Eadem hora r. c. r. sanctus. Unde vbi exponitur sanctus in opusculo de vocabul'is biblic.

h. Et a me p'stricta r. c. Et a me p'stricta sūt breuit' neqz em epistolaz angustia euagari lōgius patiebatur vt intelligeres te i' scripturis sacris sine preuio r. mōstrā rē semitam nō posse ingredi. i. Taceo de grāmaticis

i. Magister efficit de discipulo r. c. repert. Istud expōnit sic. Eunuchus reuertebat a templo qd erat in hierusalem pulchre r. deauratū. ad qd multi ueniebāt. vñ dicit in ista synagoga. Gregarōis fons ecclie dicitur sacra scriptura spūaliter intellecta. Sed dectus dicit qz a pluribz intelligētia spūalis dicitur. Plus q̄ inuenit in h fonte q̄ i' tēplo. qz ibi inuenit figuras r. enigmata. hic autē ē vitas eplā nata. est dicit bonū verbū. Prover. xvi. Fons vite eruditio possidentis in doctrina stultozum faturas. id est apra doctoribz ecclie r. synagoge.

l. Et a me p'stricta r. c. Ista est conclusio ist' par' tis in qua absolute ostenditur difficultas sacre scripture. r. dicit Hierony. qz supradicta breuiter tetigit. vt paulinus intelligeret se non posse intelligere sacram scripturam sine premonstrāte. Unde dicit. Hec a me p'stricta sunt breuiter. id est leuiter tacta vel summatim dicta.

m. Taceo de grāmaticis r. c. Hic ostendit difficultates sacre scripture in comparatione ad alias scientias. Et p' mo in comparatione ad liberales. cum dicit. Taceo de grāmaticis r. c. Resumē diuisionem istius partis que sup'posita est in principio que pretermissa est. causa breuitatis in isto litere.

n. Taceo de grāmaticis r. c. Gramatic' dicitur grāma qd est ista. qz sumat inu'itū a l'ra. vñ grāmatica qd i' l'ralis scia.

o. Taceo de grāmaticis r. c. Gramatic' dicitur grāma qd est ista. qz sumat inu'itū a l'ra. vñ grāmatica qd i' l'ralis scia.

p. Taceo de grāmaticis r. c. Gramatic' dicitur grāma qd est ista. qz sumat inu'itū a l'ra. vñ grāmatica qd i' l'ralis scia.

q. Taceo de grāmaticis r. c. Gramatic' dicitur grāma qd est ista. qz sumat inu'itū a l'ra. vñ grāmatica qd i' l'ralis scia.

r. Taceo de grāmaticis r. c. Gramatic' dicitur grāma qd est ista. qz sumat inu'itū a l'ra. vñ grāmatica qd i' l'ralis scia.

s. Taceo de grāmaticis r. c. Gramatic' dicitur grāma qd est ista. qz sumat inu'itū a l'ra. vñ grāmatica qd i' l'ralis scia.

Epistola sancti hieronymi

nō a prima parte sui. qz primo tractet de lris. sed p effe-
ctū qz efficit lratum. vñ describit sic. **B**rāmatica est scia
n. **R**be. (recte scibēdi. recte pñiciādi. recte struendi.
tor vel rhetoricus dicitur orator. a rhesis qd est locutio. ppter
copiā locutiōis. **Y**sid. in. ii. **et**by. describit rhetoricā dicens

Rhetorica est bñdīce
di scientia in cuiuslibet
questionibus ad pñā
dendū iusta et bona.
o. **P**hilosophi greca
appellatione vocant
q̄latine amatores sa-
pientie interpretant. **E**st
enī pñus q̄ diuinarū
et humanarū rerū scien-
tiaz habet. et oēm be-
ne viuendi tramitem
tenet. **I**ta dicit **Y**sid.
ethymo. viii.

p. **G**eometris. **H**ic
et bec geometra et hic
geometer tri. dicit il-
le q̄ tractat vel docet
mēsuras terre et com-
ponit a ge qd est ter-
ra. et metros mensura. vñ hec geometria dicitur ars q̄ docet

q. **D**yaletici sunt q̄ docēt dyaleticā (mensuras terre.
vel student in ea. **D**yaletica autē ē disciplina ad diueren-
das res causas inuēta. ipa est pñie species q̄ loyca dicitur.
rōnalis. **E**t fin **Y**sid. **et**h. ii. dicit a dya qd est de et lection qd
est dicitio. qz de dicitis in ea disputat. **E**t et scias ordo
grauā nois nota hos et sus. **S**cribe et grecū dya. tūc duo
significabit. **S**cribe p i nostrū sic dia deqz dabit.

r. **M**usici sunt doctores vel auditores musice. **M**usica
autē est peritia modulatiōis sono cantusqz consistens
et dicitur a musis qz p eas vis carminis et vocis modulatio
antiq̄nis querebat. et sicut dicit **Y**sid. **et**h. iii. **M**usice par-
tes sunt tres. **A**rmonica. **r**hythmica. et **m**etrica. **A**rmonica
est q̄ discernit in sonis acutū et grauē. **r**hythmica q̄ requi-
rit in sonis incursonē et bonū et bene sonus an male co-
hereat. **M**etrica est q̄ mensuram diuersorū metroz pba-
bilī rōne cogit. **I**de in codē. **P**rima armonica est q̄ ex
voci cantibus stat. **S**ecunda organica que ex statu consistit.
Tertia rhythmica q̄ impulsu digitorū nūeros recipit sicut

s. **A**stronomi sunt q̄ docent legem vel re (in cybara.
gulas de astris. et q̄ astra noiant. **E**t componit ab astrū et
nomos lex. vel nomos qd est regula. **S**i astronomia lex
astroz que cursus sydez. et figuras et habitudines stella-
rum circa se. et circa terrā indagabili rōne percurrit.

t. **A**strologos componit ab astruz. et logos qd est sermo.
vñ astrologia dicitur ps astronomie et vitem obiectionē
q̄ posset fieri de lra q̄ dicit. **Q**uoniam scia vtilissima est et c.
Nota qz dicit **Y**sid. **et**h. iii. **I**nter astronomiā et astrolo-
giā aliqd differt. nā astronomia celi cōuersionē. ortus.
obitus motusqz sydez et rinet. vel q̄ ex causa ita vocentur
Astrologia eto partim naturalis. partim supstitiosa est.

Naturalis dū ereq̄tur solis et lune cursus. vel stellarū.
certasqz ipoz stationes. **S**upstitiosa eto est illa quā ma-
rhematici sequuntur q̄ in stellis angurant. q̄ etiā. et celi
signa p singula aīe vel corpis mēbra disponūt. **S**yderūqz
cursu naturitates holmūqz morēsqz p̄dicare conant. **P**er
h̄ patet q̄ qd ad qd est vtilis. et q̄ ad qd est damnabilis.
tñ generaliter ibi sumit scia. sicut p p hoc qd sequitur.

v. **E**t in tres ptes scindit. **I**n doctrinā. rōnem. et vsum
i. in rōnalem philosophiam. naturalē et moralē. **I**n octa-
uo libro de ciuitate dei inuenies satis de his tribz cap.

rhetoricis: pñis: geome-
tris: dyaleticis: musicis:
astronomicis: astrologis:
medicis: qz scia mortalibz
satis vel vtilissima est et in
tres partes scindit: in do-
ctrinā rōnem et vsum. **A**d
minores artes veniam: et q̄
nō tam lingua q̄ māu ad
mistrant. **A**gricole: ceme-
tarij: fabri metalloz: ligno-
rumqz cesozes: lanarū qz
et fullones: ceteri q̄ variam

us. **E**t **Y**sid. **et**h. lib. viii. ca. vi. **H**ierony. posuit tria gre-
ca vocabula his tribz equipollentia que in quibusdam an-
tiquis epistolis sic inueni. **E**t nō late. ad est doctrinā. oīflo-
gon. i. rōem. **E**t **et**herten. i. vsum grecas lras p̄termitto.
f. **A**d minores artes veniam et c. **H**ic ofidit difficultates

suppellectilē et vilia opuscu-
la fabricat absqz doctore eē
nō pnt qd cupiūt. **Q**uod me-
dicorū est. p̄mittunt medici
tractat fabalia fabri. **S**o-
la scripturarū ars est quam
sibi passim oēs vendicant.
Scribim' in docci doctiqz
poemata passim. **H**ac gar-
rula anus: hāc delyrus se-
ner: hāc sophysta verbosus
hanc vniuersi p̄sumunt la-
cerant docēt anteqz discāt

facere scrip̄ture in cō-
patione ad artes me-
chanicas.

7. **L**ogo ad est fmōe
Aliqui plogi habent
lingua. id est officio
ligue. et forte istō mo-
uet eos ad scribendū
lingua p logo qz gre-
ci. nō habent ablati-
uum. **E**nde dicit **P**ri-
stianus. quia ablati-
uus prius est roma-
norū. quia nouiter vi-
detur a latinis inue-
tus. licet antiq̄ssimū
greco: um grammati-
ci sc̄tū casum posu-
se videantur et c.

3. **D**ū. **L**officio ma-

nus scilicet operando. postea eremplificat. dicens.

a. **A**gricole et qd cupiūt eē. speriti in istis artibz ergo
multo fori? sacra scriptura q̄ difficilior est. sine doctore
nō pot. intelligi. **C**emētarij sunt q̄ cū cemento opant. **F**a-
bri metalloz ad differentiam alioz fabroz. **F**abri enī q̄
bet artifices cōter appellant. sed p additiōes cōter spe-
cificant. et cū dicit faber ferrarius. **F**aber lignarius et c.
Lanarū sunt q̄ opantur de lana. **F**ullones q̄ pannos pa-
rant et eradicāt. **E**t dicitur a fulgeo fulges. quia facti
unt pannos fulgere. **V**el dicuntur fullones quasi fullā-
do lauantes. vel quasi foriter lauantes. **S**uppeller dicit
omne instrumentum et ornamentum domus. et dicitur a
suppleo supples. quia supplet defectum domus.

b. **Q**uod medicorū est. p̄mittunt medici et c. **I**ta scribit
in eplis **Q**uati vbi dicit nauē agere ignarus nauis et
met. **A**botanum ego non audeo nisi qui didicit daret.
Quod medicorū est. p̄mittunt medici et c.

c. **S**ola scripturarū ars est quam sibi omnes. tam vi-
ri q̄ mulieres. tam docti q̄ insipientes. **V**endicant. id
est appropriant et usurpant.

d. **P**assim. i. cōter. indifferenter. vbiqz. **E**t hoc pbat p
versum oratū dicentis in epistolis. **S**cribimus in docti-
doctiqz et c. **E**t pponunt ibi optuni versus de ista mate-
ria. **D**urauit mentem populus leuis. et calent vno **S**cri-
bendi studio pueri. patresqz seueri. **F**ronde comes viridi-
cenant. et carmina dictant. **E**t subiungit **H**ieronymus
multa inconuenientia que sequuntur ex talium doctri-
na. **E**t primo ostendit doctrinam talium esse ineptam cū

e. **H**anc garrula anus et c. omēs. isti inepti sunt (dicit.
ad docendum.

f. **D**elyrus seuer. id est desipiens **L**yrinia enim grece de-
sipientia est. vnde dicitur origenis **L**yriniata errores ei-
in quibz desipit. **S**edm **Y**sid. **et**hymo. r. **D**elyrus dicitur
mente defectus per etatem. quia a recto ordine et quasi
a lyra aberrat. **L**yra enim est orationis genus cum quo
agricole facta semente dirigunt sulcos in quos omnes
leges decurrat. **V**ersus. **P**ollice tango lyram. facio cum
vomere lyram. **I**tem grecissimus. **D**e lyro discordo. de ly-
ro deuio dico. **E**st lyra sons primi caput. est quoqz lyra
secundi. **Q**uatus in secunda epistola. **Q**uicquid delyrat
reges plectuntur achiui. f. **S**ener. quasi se nesciens.

Ad paulinum presbyterum

Seco ofidit doctrinā taliū sup̄ba ibi. **g** Alij abdu-
cto sup̄cilio. et etiā sapiētes videāt. q̄ sup̄bia manife-
staf̄ i sup̄cilijs abductoe. in grandiu trutinacione. in pble
olstetatioe. Sup̄ciliū d̄r q̄si cito sup̄positū. Ciliū ē tegu-
mē oclor. sic dicitur q̄: celet oculū vel a cilleo les. qd̄ ē mo-
uere. q̄: frequēter mo-
uer. In sup̄cilijs addu-
ctioe signū ē sup̄bie.
i Trutinātes. i. cuz
magno pōdere p̄ferē-
tes.
b Stādia v̄ba. i. in
flata et intelligibilia. Is
p̄p̄ sciāt. v̄i optime
cōperit eis illd̄ qd̄ di-
cit **Orati** in poetria
relap̄. et **ele** cum
pauper et exul v̄terq̄
p̄roscit ampullas. et
ser q̄pedalia v̄ba am-
pulle vel ambulle di-
cunt v̄ba inflata q̄si
plena bullis. i. circū-
ti. Serq̄ d̄r totū. v̄nd̄
serq̄pedalia dicitur
mēsuram tori pedis
p̄tinētia. Cetera pla-
na sunt. Tertio ofidit
doctrinā taliū esse in
eptā et p̄rosam ibi.

h Alij discūt. et. nā
magnū opprobriū est q̄ feminay doctrine se subsciunt.
Itē p̄rosam ē q̄ q̄ docēt nō intelligit. **l** Prohpudor
d̄r p̄fessio fm̄ p̄p̄iā. Et d̄r a p̄pudeo es. qd̄ est p̄cul pudē.
vel p̄ aliq̄ pudere. d̄r p̄hpudor. i. ofusio ē. s̄ta dicere.
m Edisserūt. i. aperūt ofidit valde d̄differūt. eminen-
ter vel enidēter d̄differūt. Cōponit em̄ ab ex et d̄differo nis.
qd̄ est tractare. dicere sapiēter loq̄. p̄firmare et. Quarto
ofidit doctrinā taliū eē erroneā. ibi. **n** Taceo de me-
is silibz. et. ecce magnū error. Et subiūgit cām p̄p̄ quaz
o Nec scire dignā quid p̄p̄ete et. q̄. d̄. Cerrāt cū dic-
vitiōssimū est aucto: itates q̄ ad p̄positū nō faciūt assu-
mere. et violēter p̄ sua volūrate eas exponere. sic faciunt
illi q̄ v̄sus virgilij et homeri exponūt de x̄po. cū aucto: nō
lōge aliena fuerit intētio. et male corā intelligētibz nō de-
berēt h̄ facere. Cōtinua sic. Dixit q̄ incōgrua aptāt testi-
p̄. Quasi nō legerim̄ homerocētonas et vir-
giliocētonas. i. opuscula de v̄sibz homeri et virgilij cōposi-
ta excerptioēs qdam sunt de libris homeri et virgilij. et in
duos libellos redactē. in q̄bz multi v̄sus p̄ter p̄dicto: us
aucto: r̄ intētionē adaptant x̄po. Excerptores aut̄ libros
homeri et virgilij trāscurretes v̄bicūq̄ inueniūt aliquid
qd̄ sue materie possent adaptare. p̄ucto signauerūt. et
q̄si cōpularēt p̄mpti inueniēt. et ab h̄mōi p̄uctoe cento-
nes dicit̄ scripta cōpulara ex v̄sibz hincinde collectis et
fm̄ nūez p̄tinuatis. cento em̄ verbū grecū idē q̄ p̄ungo.
v̄si d̄r hic cento omis. idem. i. q̄ p̄uncti vel p̄uctatio. v̄si.
i. et̄bz. v̄bi agit de metris ibi dicit q̄ centones sunt q̄ de
carnibz homeri et virgilij p̄p̄ia opa more centenatio ex
multis hincinde cōpositis v̄nū factiūt corpus. Cū fm̄
ip̄m centones dicunt̄ a centū. Et nota q̄ declinat̄ur hic.
virgiliocento. et hic homerocento. Cū homerocētonas.
Accusatu? gre? est. Et s̄l̄r virgiliocētonas. Cōpōsiuit
aut̄ homerocētonas de x̄po. Eudochia v̄roz Theodosij
minor. virgilio cētonas scripsit p̄ba v̄roz Adelp̄i. in q̄
bus posuit p̄ magna p̄te p̄tinentiā noui et veteris testa.

Et credo q̄ opus illud v̄rinet septingentos et quēq̄ v̄sus
q̄si d̄icit de ea in primo et̄bz. q̄ de fabrica mūd̄i et eūā-
lijs plenissime exp̄ssit. Dodo exponam? l̄sam. Dicit̄ q̄
incōgrua aptant testimonia et male intellecta q̄si nō le-
gerim̄ humerocētonas et virgiliocētonas sicut et ip̄i.

q Ac nō sic etiam et
maronē et. Ista l̄ra ē
Dico. Construe sic.
Ac p̄ et. et resume q̄si
ita loq̄tur. q̄si nō lege-
rimus homerocētonas
et virgiliocētonas
q̄si nō possum? sic. scz
sic ip̄i dicere. i. dicen-
do affirmare maronē
id est virgilium. Sine
x̄po. i. nō intelligēdo
de x̄po vel nō habito
respectu ad x̄pm̄ fuis-
se xp̄ianū. i. aucto: ita
tes q̄s ip̄i assument
scripsisse de x̄po. q̄. d̄.
possem? dicere si vel-
lem? q̄ virgilij librū
scribes intelligeret d̄
x̄po cū t̄i in v̄itate nō
h̄ diceret de ip̄o. sed
h̄ dicere nolum? ne i
congrua testimonia
v̄surpemus sicut illi
q̄ dicit̄ cū intellexisse

de christo. et. Quia scripsit. q̄a redit et. et p̄ ordinem
ofidat q̄ dicte auctates v̄surpate sunt nec de x̄po loquā-
tur. nota. q̄ Pollio dux germanici exercit? capta Salo-
na ciuitate dalmatie eodē anno consul roman? fieri p̄-
meruit. Cū virgilij in bucco. iij. eglo. Qui te pollio amat
veniat q̄ te q̄s gaudet. scz te venisse ad p̄sulatū. Eodē an-
no habuit filiū quē salona deuicta saloninū vocauit. qui
natus pentibz n̄sisse d̄r. qd̄ erat malū omen. q̄m̄ in ip̄is
primordijs interijt. Virgilij x̄o volēs omen illud in bo-
nū uertere dicit q̄ ip̄o regnate erit iusticia in terra. Et
multiplex cōmēdat eū dices. q̄a. i. nato salonino. et. etiā
virgo. i. iusticia redit. Iusticia d̄r fm̄ fabulas filia fuisse
Astraci gygantis. v̄go q̄ incorrupta d̄r eē. Quid? i. me-
tamor. Vicia sedet pietas. et v̄go a cede madētes. Ulti-
ma celestium terras astrae reliquit.

s Redeunt saturnia regna. i. prima etas q̄ fuit aurea.
v̄si Quindius. Aurea prima fata est etas.

t Iā noua p̄genies. i. salonin? celo d̄mittit alto. q̄ na-
tione celestis reputabit p̄pter p̄bitates suas. Omnia illa
inuenies in bucco. in quarta egloga. Item alia auctori-
tas. Mate mee vires et. nō est dicta de x̄po. immo sicut
patet in fine primi eneidis verba sunt veneris ad cupi-
dinem filiū suū supplicātis. et assumpta forma Junij
ascantij nepotis sui. i. filij enee. quē diligebat dido. Car-
thaginens regina inflāmare eā ad amorē Enee. Itē illa

v Talia p̄stabat et. non de christo. sed de aucto: itas.
anchise dicit in. ij. eneidis. Cū em̄ Eneas prem̄ suū de
trojano incēdio in humeris exportasset. et cū eo fugam
inire voluisset. ille nullo modo cū eo voluit erulare nec
trojā iam succēsam deserere. Cū dicitur de eo ibidem.
Abnegat abscisa vitam. p̄ducere troja. Fulm̄q̄z pari et
cetera. Et cum esset veteranus volebat mori in terra na-
tiuitatis sue. In fine dicit virgilius de eo. Talia p̄staba-
bat memorans. firusq̄z manebat. id est firmus. scilicet i
p̄posito non recedendi a troja.

Ad paulinum presbyterum

q̄ de illa lege dicitur est. s. i. Numerorū. Locut' est de' ad moysen. de illa dicitur hic. Locut' est moyses ad oēm isrl'. Ad sciendū q̄ penthatheuc' nō est nisi vna lex q̄ ab aplo r̄ alijs sepe vocat' lex moysi. quaz lex dei hebreus vocat' etiā hos q̄nq; libros. thozath. i. legez. nec ob aliud dicit' iste liber scda lex. nisi qz p̄dicta i p̄cedētib; libris hic iterant' q̄si lex iterata. Iterantur hic tria r̄ trib; de causis. Precepta r̄ certū monie. ad cōmēdatō nē memorie r̄ ipoz cōfirmationē. Bificia dei ad roborādā in illis dei dilectionē. flagella q̄ murmurātes sustinerēt ad incutiendū timorem.

1. Et euāgelice legis p̄figuratio. Sicut em moyses veterē legē q̄ dicit' lex timoris iteravit. explanauit r̄ cōsummauit. addēs p̄ceptū amoris. sic saluator nē eandē legē iterauit. mysteria reuelauit. r̄ cōpletōres fecit i lege euāgelica. q̄ est tota amoris. r̄ i moyses typū gerit xpi scda lex figura fuit euāgelij. Lex p̄tinebat figuras q̄ in euāgelio manifesta tur v̄itas. v̄i Job. i. Lex p̄ moysen data est. ḡa r̄ v̄itas p̄ iesum xpm̄ facta est. m. Nōne r̄c. priora sunt. a. in p̄cedētib; libris dicta. n. Et tū oīa de veterib; sunt. i. ap̄o. Noua. qz nou' est dicit' stilus. r̄ elegātor. Parcat' modus. Ihd. in. viij. et̄y. sic exponit. Scda lex. i. repetitio r̄ euāgelice legis p̄figuratio q̄ sic ea h̄z q̄ priora sūt. vt tū noua sunt oīa q̄ in ea replicant'. Vel de veterib; p̄struatur cū seq̄ntib; r̄ meli' vt credo sic. De veterib; bucusq; moyses. q. d. bucusq; moyses egit de rete. test. r̄ h̄ est qd p. Bucuscq; p̄thathēuc'. i. q̄nq; volumina moysi. Legē a p̄tha qd est q̄nq; r̄ theucos qd est volumē. moyses a moyz qd in lingua egyptiaca dicit' aq. r̄ ses qd est assumptio. qz assumptus est de aq̄ a filia p̄baraonis.

q. Quib; q̄nq; v̄bis. i. libris. r. Loq̄ se r̄c. gl̄af. i. s. i. mis de. i. Corinth. ruti. s. Job exēplar r̄c. cōplectitur q. d. pauca vel nulla sunt q̄ nō p̄tineat. t. Prosa incipit. a primo ca. vsq; ad tertiu'. v. Versu labif. a tertio r. Pedestri fimo. vsq; ad principiu' q̄dragesimē secūdi. ne finit. a principio. r̄ vsq; ad fine. Respice plogū sup illud iob. s. cogor p̄ singulos. Et vt oīa ista plan' intelligas p̄sa. sicut dicit' Ihd. in. i. Et̄y. est p̄ducta orō a lege metri soluta. Et dicit' a plon qd est solutū. p̄ductū vel plūm qz nō artat' nūero pedū vel syllabar. sed in longū p̄ volūtate p̄ductū. Versus est q̄ pedib; i suo ordine dispositis certo sine moderat. r̄ dicit' a v̄tēdo qz elegātor dicit' qz recte p̄stituat. Sermo pedestris dicit' hūilis sermo. Et dicit' in poetica. Et tragicis plurimū v̄olet finone p̄cedit. v. Delq; leges dialectice r̄c. Ad euidētiā istozū fiat tal' sillogism' i p̄io mo p̄ se figure. Dis hō est aīal. ecce maior. p̄positio. oīe r̄ibile est hō. ecce minor. p̄positio sine assumptio. ḡ oīe r̄ibile est aīal. ecce conclusio q̄ enct' ex p̄missis. Confirmatio aut' ist' conclusiois siue il'

lationis est regula o dicit. De q̄nq; p̄dicat' spēs r̄ genus. v̄i dicit' Lull' in. i. ar̄eto. Confirmatio est p̄ quā arguēdo nē cause fidē r̄ auct̄atem r̄ firmamentū adiūgit orō sicut patet in textu maior pars libri. Job p̄ modam disputationis tradita est. 3. Singula in eo r̄c. cauti' scripserit. Cauti'. i. si deli'. r̄r. ca. vbi dicit' a. Dico r̄c. videbo deū. Q. qdāz addūt saluatore meū. Reg. nō habet p̄būtipus nēc antiq; biblie cor' recte.

mo die de tra resurrectur' sū: r̄ rursuz circūd. aboz pel le mea: r̄ in carne meayide bo deū: quē visur' suz ego: ipe r̄ ocl' mei p̄specturū sūt et nō ali'. Reposita est hec spes mea i sinu meo. Geni am ad iesum naue: q̄ typū dñi nō solū in gestis: verū etiā i noīe p̄fert: trāsit ior danē hostiū reg' sbuertit' diuidit trā victori p̄lo: et p̄ singlas vrbes viclos: mō res fluniat: torētes atq; cō finia ecclie celestiq; hierlm spūalia reg' descripsit. In iudicum libro q̄t principes ppli' tot figure sunt. Ruth moabit'. Esate explet vati

b. Quem vi. r̄c. nō alius licet alteratus. c. Reposita est hec spes mea i sinu meo. id est in mente mea. Nota qz qdā dicit' qz moyses p̄posuit libz iob. r̄ iō fin alios ponitur i ista epla post p̄thathēucū a Hiero. sed h̄ nō est verū. nec credit' a magis qz ali' us eū cōposuerit nisi ipe iob exptus realit' ter afflictiones suas. nec fuit hec parabola p̄ficta sicut dicit' Ra. moyses. qz impossibile est hōiem posse susti

nere talia. Ordinat' aut' hic a Hierony. statim post p̄thathēucū ante Josue. qz an edū' fuit. Job em an iohue fuit. r̄ vt qdam dicit' alio noīe appellabat' iob. sic legit' Gen. r̄ r̄c. Et h̄ attendit Hierony. ideoq; ipm̄ immediate post p̄thathēucū moysi p̄posuit. Et nota qz ille iob fuit rex r̄ regnauit post balach filium Iron. r̄ nomen patris eius fuit Sare de Bosim. r̄ hūnc dicunt fuisse iob vt dicitur est.

d. Geniam ad iesum. Naue. id est ad librum Josue q̄ fuit filius Naue vnde dicitur ben. id ē filius Naue vel nun. quod idem est. Cognominatur autem sic ad differentiam iesu filij syrac p̄nepotis iesu magni sacerdot' qui scripsit ecclesiasticum. Item iesus naue trinominus fuit. dicebatur enim iesus iohue r̄ Isee.

e. Qui typum domini nō solum in gest. r̄c. p̄fert. id ē pretendit. f. Transiit iordanem. iij. capitulo.

g. Hostium regna subuertit. a. r̄ij. cap. vsq; ad. r̄ij.

h. Diuidit terram victori populo. a. r̄ij. vsq; ad. r̄ij.

i. Et per singulas vrbes viclos r̄c. describit. q. d. spūritualiter de militāti. r̄ triumphanti ecclia exponitur

l. In iudicum libro r̄ cetera tot figure. In figurarum multiplicatione ostenditur difficultas spūritualis intel ligentie. Iste liber dicitur soppin hebraice. quod interfi tatur specularis eos. Vel speculator eorum quia hely sacerdotem describit. et iudices qui fuerunt populi spe culatores. r̄ ideo appellabatur liber iudicū. tanq; a ma teria. videtur tamen quibusdam auctorib; sic nominatus. vt cronice scribende quib; iudicum suum tempus in actis redegerit. quis autem in vnum cōpegerit vubi um est. quidam dicunt qz samuel. alij qz Edras. Versu mil' videt' qz Ezechias q̄ p̄bolas salomōis. r̄ libz regū i vni collegit. ita scribit' i historijs. 1. Ruth. moabit'. i. de moabitidi regione exhs. Esate explet vaticiniū. id ē

Epistola sancti hieronymi

phetiam. m. **D**icitis. rei. ca. n. **E**mitte agnū rē. glo. de **R**ub moabitū nupsit **S**oos. erq̄ obet genuit et q̄ **J**esse pre dauid. **D**e cui' semie xgo **D**aria pcessit. que xpm̄ cepit et pepit. dic̄ ḡ. o. **D**e petra defri. i. de rub gētili. gētes ei lapides p deo colebāt. et iō a do defri erāt p. **A**d mōtē filie syō i. hierlm̄. **T**el potius ad eccliam q̄ ē in rē platōe tanq̄ speculatiōnis. **q**. **S**amuel rē liber regū apud nos distin guit in q̄tuor volu mina. fm̄ hebreos in duobz libris p̄sistit. q̄ rū prim' dicit a samu el nomie auctoris ita scribitur in historijs. **A**lī dicūt q̄ primā p tē scripsit samuel. sē quētia xō ei' vsq; ad calcē scripsit dō. **S**e cūdus liber dō mala chum. i. regū a mate ria. quē qdam vocāt **D**alacher qd̄ sonat regnoz s; vitiōse. agi tur em̄ in eo de vno regno iudeoz tū. r. de regibz et. s; in duo di uisum fuit. **S**criptus autē ē chronice liber iste sub singul' regibz q̄ cōpact' est i vnum a **H**ieremia. qd̄ erinde p̄. q̄ idē ē finis hui' libri r. hie remie. ita scribit in historijs. dic̄ itaq; q. **S**amuel. i. prim' liber regū apud hebreos. q̄ prim' r. scōs dō apud nos. r. **I**n belli mortuo. i. **R**eg. iij. s. **E**t in occisio r. **R**egē abolitā. i. deletā in morte (ne faul. i. **R**eg. xxi. l. deli sacerdotis. r. faul regis trāslatio regn' r. sacerdotij. p̄figuraf. ido seq̄. v. **P**orro in sadoch atq; da. rē. **I**n sadoch. i. **R**eg. vij. **I**n dauid. i. **R**eg. ij. r. **D**alachim rē. a salomone vsq; ad iechoniā rē. **S**alomōe. i. **R**eg. i. vel. iij. vsq; ad iechoniā. i. **R**eg. xij. vl. iij. **C**auē ne decipiat' i noie. q; alio noie dicebat eliabum fili' iose. i. y. **I**eroboā. i. **I**ter istos duos describit regnū iuda. **R**eg. xij. vsq; ad **O**see. iij. **R**eg. xij. inter istos duos de scribit regnū isrl'. s. **P**er regnū iuda designat pauci a. **D**uode (tas fidelū p regnū isrl' multitudo hereticoz cim pbe. l. miores. b. **I**n vni' volumis rē. **I**n ploz go sup **O**see dicit ep̄stius. vbi ait. **L**oc tsi volo o paula r **F**ulstochū amonitas scire vni' libz cē. xij. p̄bay. s; q̄re i vno volumie coartant' i plogo libz i regū ponit rō. vt. scz tor essent libri q̄t sūt i se alphabeti apd̄ hebreos. c. **O**see crebro noiat **E**phraym rē. **P**er ephraym sic dicit **H**iero. sup **I**osue. x. ieroboā signat. **H**olē iezrael decem tribz. iste ieroboā q̄ fuit de stirpe ephraym filij iosep res gnauit sup decē tribz. r. fec̄ pplm̄ idolatrare sic. scribit. iij **R**eg. xij. e. **S**amaria ciuitas ē metropol' decē tribuū a q̄ ois regio i circuitu nomē accepit. quā **S**ennacherib rex assyrioz p̄struxit. vocauitq; samariā. i. custodiā qz qū isrl' trāstulit in medos. vbi custodes p̄struxit. ita dicit **I**sid. etby. xv. **A**tē **H**iero. sup. xij. **O**see. l. p̄o in rbe samaria positi erant vni. sed in dan r. herbel p samariam ergo f. **I**oseph. mō recolo **C**ōs r. bes decē tribuū signant legisse in **O**see. forte vito scriptoris ponit. vel intel

ligit in filio suo **E**phraym. qd̄ videt' h̄i ex glosa **H**iero. **O**see. i. vbi dicit. **I**ezrael est metropolis in regi. o samarie iura quā sunt campi latissimi. r. vallis vasta plusq; deo cē milibz passuū. iij. **R**eg. xij. **I**n hac cōmissio prelio ab assyrtis celsus est iezrael. i. decēz tribz q̄ dicte sunt ephraym propter ieroboam de ephraym gentium qui primus fecit scil' ma in p̄plo. **D**icuntur r. ioseph quia ioseph erat pater ephraym. g. **I**ezrael. interpreta tur semē dei. q̄ rps ē in q̄ vere ipte. qd̄ per sanguinē naborb iez raelis p̄figuratur. h. **D**e vroz fornicaria **O**see. i. i. **D**e adultera ma ritū expectante **O**see iij. vbi dicit glo. **H**at sicut p fornicariā des cē tribz. ita p hāc ad ulterā. **J**udeā sp̄iali ter intelligim' rē. **I**n summa tene qd̄ dicit **I**sid. etby. vij. **O**see saluator aut saluans dum em̄ iā dei ad po puluz isrl' ob crimen ydolatre p̄betasset domui iude salutē p̄ nūciauit p̄pter qd̄ ese chias rex iuda sublas tis ydolis. q̄ p̄cedētes reges cōsecrauerāt. rēplū dñi pur gaste aut purificasse mōstratur. l. **J**oel fili' rē. **A**līq̄ libri h̄it terrā duodecim tribuū s; **H**iero. in plogo sup **J**oel q̄ incipit. sanct' **J**oel rē. q̄ i hūc p̄bam. i. fm̄ hūc p̄bam. om̄e qd̄ dicit principalr ad tribū iudā r. hierlm̄ p̄tinere credendū est. r. nullā omnino israhelis. i. decem tribuū in h̄ fieri mētionē. **A**līqui tamen glosant hoc qd̄ dicit. nullā. supple ad corrigendū. quoniam de eis facit mentionem reducendo mala ip̄ozum in exemplum. vt caueant due tribus. **H**e hoc nolo contendere. sed credo **H**ierony. qui dicte nullam omnino rē. l. **C**ruca vocatur vermis q̄ in caulibz inuenitur. m. **C**ruca vocatur fetus locuste anteq̄ habeat alas deinde dicitur attelabz. cum xō pleniter volat dicitur locusta. n. **R**ubigo est q̄ tenete fruges norio roze pcutiuntur r. vertuntur tam culmi q̄ spice in ruborem m̄nt' coloris vel synoptidis. sed glosa. per erucam assyrt' r. caldei si gnantur. p locustam **P**er se et **D**edi. p brucum. **D**aces dones et omnes successores alexandri. per rubiginem **R**omani. **S**cōm **H**iero. per erucam notat libidinem p locustam inanē gloriā. p brucū ventris ingluuicm. p rubiginē iram. **S**cōm **H**ierony. moraliter per hec quattu or signat' q̄tuor ani passioes. q̄ h̄ vltra modū dñanf. au ferūt salutē aie. **A**rtificia s; p̄iti aduersitate. **S**andū de p̄iti p̄spitate. **L**ior de futuro malo. **S**pes de futuro bo o. **A**ffusus iri. i. effundēdū eē **J**oel. ij. **P**ost h̄ effun (no dam sp̄m̄ meū sup oēm carnē rē. sup centū viginti **A**ctu. i. **I**rat autē turba hominum vere centum viginti. **I**tem **A**ctu. ij. dicit de effusioe sp̄s sancti sup eos. q. i. repleuit p. **Q**ui centū viginti (totā domū vbi erant sedētes. rē. **A**d euidentiā ist' i se depinge trigonum equilaterū i cuius prima linea pone vnum. in scdo duo. in tertia

Ad paulinum presbyterum

tria. Et ita paulati et p icremeta multiplicado pcedit v
q ad decimā qntā lineā in q pone qndeci et postea totā
summā nūera et iuenies cētūinginti. et in qlibet latere
trigoni iuenies qndeci. ppter h em dicitur qd later' sicut pzy
in subscripta figura. et h ē qd dicitur q cētūinginti surgētes
paulati. i. d. lineā i h
q Et p incre (neā.
mēta. i. p additiōes
vni' i qualibet lineā.
t Efficūit nūer' qn'
deci graduū. i. qndeci
psalmo: si gradualū.
s Qui i psalterio
pntinetur mystice. ad
lram in tēplo Salo/
monis. in hierusalē
erāt qndeci gradus p
q's ascēdebat ad tem
plū. et qn' cātores so
lēnter pcedebāt i cū
puebāt ab iserion: et ascēdebat pcessionalt vsq; ad sum
mū et stādo in singulis cātabāt vni' d illis psalmis gra
dualib; Qsi dicti sunt psalmi gradualēs a gradu vel a
gradator. qz gradati cātabāt ibi. Dicitur et i illis mul
tiplic' ē. Sunt em' ibi tres qnarij. p'um' ptinet ad i cipiē
tes. scōs ad pficiētes. tert' ad pfectos. P'um' em' est
sit i declinatioe a malo. et p'um' gradus p'imi qnarij
ē clamor liberatiōis a miseria h' sēli q' determinat in h
ps. Ad dñm cū tribularet clamauit. Scōs grad' ē fidu
cia liberatiōis. q' tāgīf i scōo ps. Levauit oculos meos
et. Tert' grad' ē leticia ex cōsideratiōe finis tribulati
ōis ibi. Betat' sum et. Quart' ē cōmuniō supplicati
ōis p liberatione q' subigīf quarto ps. Ad te lenani
t' vni' ē gratiactio p liberatione ibi. Nisi qz dñs. Ser
cūdus qnari' i cipiit ibi. Et in fidūit. Et p'inet ad pficiē
tes. et em' ad pficiēdū i bono. p'um' grad' est cōfidentia
xpīam q' tāgīf ibi. Qui cōfidūit. scōs grad' ē cōsolatio se
mināf misericordie opa ibi. in p'cedēdo. Tert' gra
dus ē oīm bonor' deo attributo ibi. Nisi dñs. Quart' ē
beatitudo timons ibi. Beati oēs et. Quin' ē firmitas
parie ibi. Sepe expugnauerūt. Tert' qnari' i cipiit ibi.
De p'fundis. in q' notat p'sumatio in bono. et iō ptinet
ad pfectos. P'um' grad' ē cōfidentia supplicatiōis ibi.
De p'fundis. Scōs hūilitas cōfident' ibi. Dñe nō ē exal
tati. Tert' ē desiderū edificatiōis dom' dei ibi. De
mō dñe Quart' est cōmuniō p'imi ibi. Ecce q' bonū.
Quin' ē cōmuniō dei ibi. Ecce nūc bñd' bite. Vel ad de
cūm qntū graduū ascēdit. Et ad charitatē dei q' ponit i vlt
imo gradu. q' charitatē ipler qndeci effect' h' i. L' op.
tū. Charitas patēs ē et. Qsi hec figura dalmatica h'
altrāsec'. et. ordines simbrat. et ē ad qn' decimū gra
dū ascēdit. q' mādata vete. restā. ac noui custodit i nra
illud fecit. n. Da pres. vj. nec nō et octo. talis ascēdit p
qndecim grad' q' erāt i tēplo. Mich. v. Suscitabit dñs
sup eū septē passiores et octo primatas. Qui igit p' et tu
tes ad qndeci grad' ascēdit et dicitur sup illos psalmos ha
bebit spm sanctū q' i cētūinginti discipulos missus ē. et h
est qd dicit hiero. q' mystice p'ntent. Et h ipm respicit
eccl'ia tpe q' drageimali recitādo eos i matutino.

paulati. et p icremeta sur
gētes. qndeci graduū nu
mez efficiūt. q' i psalterio
mystice p'ntent. Amos pa
stor et rustic' et rubor' mo
ra distingēs. pauc' v'bis
explicari nō pōt. Quis ei
digne exprimat tria et qtu

uitas philistinor q' nūc palestini vocant. q' quoscūq; d
duodeci tribub; poterāt p'phēdere vēdebat ydunites in
ferros et ancillas iō minar' eis. p'ha igne captiuitatis
q' oia deuoret. Tertio iuehif i Tyrū. et fm hiero. Tyr'
est ciuitas phenicū et p'ima sydonis. cui' ciuites nego
ciatores erāt. et q' scōs dep'dan poterāt ex isrl' vendebāt
ydumeis et al'is gētib; Quarto iuehif i ydumeā. d' q' di
cit hiero. Edom ipse ē q' et Esau et Seyr vni' et mōtes Se
yr noīant inde. et regio ydumea. ille p'fecit et iacob vt ti
more et' fugeret i Mesopotamiā. et nō fuauit i corisce
ra misericordie et vniculo fraternitatis colligatū sibi i
telligeret. et odiū qd fuit i p're suauerūt ydumei nati ab
eo i filios iacob. et egrediētib; d' egypto. nec trāsitū q'
de i' sanctā pcederet. in h' violātes misericordie dia
ac si fratres eos eē nescirēt. Quinto iuehif i filios am
mō d' q' h' ait hiero. filij amō geniti d' stirpe Loth. habi
tāt i arabia. hor' et princeps Naam amonites tēpo: h'
Saul pugnauit i galaad q' ē ciuitas duar' tribub; et Dha
nasse. et itātū opp'it eā vt et p'grātes fecaret mulieres
Seyr iuehif i Moab. Fuit aut' Moab fili' maior' fi
lie Loth Beā. et. Sed vrideam' ppter qd inducāf h'
nota q' dicit hiero. i glo. Tradūt bebet' q' ydumei h'
erunt subiecti iofaphat regi iuda et moabite iōzā isrl'
sed post modicum cum recessisset rex Moabitaram a
gōzā petiuit ille auxiliū a iofaphat rege iuda q' veniens
p'durū secū regē ydumeor' ad o' pugnandū ciuitatē bē
rex Moab erat cōfusus. et cū rex Moab veller' cōfugere
de ciuitate p' eā patre quā obsidebat rex ydumeor' nō ē
p'missus ab eo. tūc ascēdes sup mur' imolauit filij su
um deo. et ppter imanitatē hui' sceleris recesserūt filij
isrl' a ciuitate. postea mortuo rege ydumeor' i sepulcro
recordati. Moabite qd egerit i eos i obsidiōe extractū
d' sepulcro buserūt igni et i cinerē redegerūt vt qd nō
p'uerūt i vno vlcere i mortuo. Septimo gradu. i.
septimo loco iuehif i iuda. i. d' duas tribub; relicto deo ydo
lis deditas. Et octauo gradu. i. octauo loco i isrl'. i.
et. tribub; qntū mltā peccata enūerat. i glo. hiero. dicit sic
h' abebat cōsuetudinē p'iceps iudeor'. et si paup' iōia se
illis iūgēt. flagellatū sup puluē terre p'ficerēt idignā
tes cū simplicib; ire. Longit' et crebro vt p' v'orē filij
pollueret. illos et q' nolebāt ire ad adorādos ritulos i'
terficebāt et. h' dicit loq' ad vaccas pingues. i. ca. h'ere
ticos gule et vētri fūietes vel optiātes. et. tribub;. nō bo
ues oratores. s' i'risorie vaccas pingues vocat. qz domi
residētes vētri et gule fūiebāt. b' Que sūt et. i. emine
tia p'ntis et hūiles o'p'umāt. c' Et nutritā domū

tū ē cogitasse q' mala sūt. fm cogitationib; acq'uisse p
uersis. tertū qd mēte decreuer' ope p'plere. q'ntū p' p
catū nō agere p'nam. et i suo sibi p'placere delicto. Da
mase' fm hiero. metropol' est i Syria quā addidit fuus
Elietzer in cāpo vbi occisus ē abel. Balaad ciuitas et re
gio ē trās iordanē in
forte dimidie tribus
Dhanasse tpe vero q'
Amos cepit p'pheta
re azael rex damasci
illā regionē itātū va
stant. et sup'ato ach
az rege isrl' illā regio
nē ad istar' tribulorū
frumēta i areis tritu
rātū p'eret. iō p'imo
aduersus damascū i
uehif p'phā. ita dicit
hiero. 3tes fm ipm
Baza ē metropol' ci

tor' scelera damasci et gaze
tyri et ydumee et filioz am
mō et moab. et i. vj. et octa
uo gradu iude et isrl' h'ic
loquit' ad vaccas pingues
que sūt in samarie mon
te. et tuituram domū ma
iozem minoremq; testat.

uitas philistinor q' nūc palestini vocant. q' quoscūq; d
duodeci tribub; poterāt p'phēdere vēdebat ydunites in
ferros et ancillas iō minar' eis. p'ha igne captiuitatis
q' oia deuoret. Tertio iuehif i Tyrū. et fm hiero. Tyr'
est ciuitas phenicū et p'ima sydonis. cui' ciuites nego
ciatores erāt. et q' scōs dep'dan poterāt ex isrl' vendebāt
ydumeis et al'is gētib; Quarto iuehif i ydumeā. d' q' di
cit hiero. Edom ipse ē q' et Esau et Seyr vni' et mōtes Se
yr noīant inde. et regio ydumea. ille p'fecit et iacob vt ti
more et' fugeret i Mesopotamiā. et nō fuauit i corisce
ra misericordie et vniculo fraternitatis colligatū sibi i
telligeret. et odiū qd fuit i p're suauerūt ydumei nati ab
eo i filios iacob. et egrediētib; d' egypto. nec trāsitū q'
de i' sanctā pcederet. in h' violātes misericordie dia
ac si fratres eos eē nescirēt. Quinto iuehif i filios am
mō d' q' h' ait hiero. filij amō geniti d' stirpe Loth. habi
tāt i arabia. hor' et princeps Naam amonites tēpo: h'
Saul pugnauit i galaad q' ē ciuitas duar' tribub; et Dha
nasse. et itātū opp'it eā vt et p'grātes fecaret mulieres
Seyr iuehif i Moab. Fuit aut' Moab fili' maior' fi
lie Loth Beā. et. Sed vrideam' ppter qd inducāf h'
nota q' dicit hiero. i glo. Tradūt bebet' q' ydumei h'
erunt subiecti iofaphat regi iuda et moabite iōzā isrl'
sed post modicum cum recessisset rex Moabitaram a
gōzā petiuit ille auxiliū a iofaphat rege iuda q' veniens
p'durū secū regē ydumeor' ad o' pugnandū ciuitatē bē
rex Moab erat cōfusus. et cū rex Moab veller' cōfugere
de ciuitate p' eā patre quā obsidebat rex ydumeor' nō ē
p'missus ab eo. tūc ascēdes sup mur' imolauit filij su
um deo. et ppter imanitatē hui' sceleris recesserūt filij
isrl' a ciuitate. postea mortuo rege ydumeor' i sepulcro
recordati. Moabite qd egerit i eos i obsidiōe extractū
d' sepulcro buserūt igni et i cinerē redegerūt vt qd nō
p'uerūt i vno vlcere i mortuo. Septimo gradu. i.
septimo loco iuehif i iuda. i. d' duas tribub; relicto deo ydo
lis deditas. Et octauo gradu. i. octauo loco i isrl'. i.
et. tribub; qntū mltā peccata enūerat. i glo. hiero. dicit sic
h' abebat cōsuetudinē p'iceps iudeor'. et si paup' iōia se
illis iūgēt. flagellatū sup puluē terre p'ficerēt idignā
tes cū simplicib; ire. Longit' et crebro vt p' v'orē filij
pollueret. illos et q' nolebāt ire ad adorādos ritulos i'
terficebāt et. h' dicit loq' ad vaccas pingues. i. ca. h'ere
ticos gule et vētri fūietes vel optiātes. et. tribub;. nō bo
ues oratores. s' i'risorie vaccas pingues vocat. qz domi
residētes vētri et gule fūiebāt. b' Que sūt et. i. emine
tia p'ntis et hūiles o'p'umāt. c' Et nutritā domū

Epistola sancti hiero.

maiorē minorēq; testaf. vi. c. Blo. erponit d decē r dua
d Ipe cernit victorē locuste. vii. c. Fictor (bus tribub).
locuste d: dñs cui? In su mltitudo locustar; coopuit ter
rā pmissiois i principio germinatiū serotini hymbus. i. i
primo vere qñ oia virere i capiūt. Scdm interlineare dē
vutor. i. creator assyri
orū q p locustā signāf
vel fin q plen? d: in
glofa marginali sicut
locuste. si in principio
serotini hymbus ve
niūt qñ cūcta viret. r
ois ager parturit. cū
cta vere sūmunt. sic
Sennacherib adueni
ens dñi horeret regnū
decē tribus cūcta va
stavit r captiuavit.
e Et stantē dñm su
per mur litā. hec ē lit
tera hysteronimi.
f Vel adamantinā
lde ē ita septuaginta.
Daur? lit? a. sup idu
cp. Et d: a lino is. lni
lure litā lru. qd ē su
perinducere. p mur si
guraf diuina precio.
p lmitōez q pulciorē
r fortiorē reddidit mur

Ipe cernit victorē locuste
r stātē dñm sup mur litā
vl adamantinā r vncinum
pomoz. attrahentē suppli
cia pctōrib; r famē i fra: n
famē pāis: nec sic aq; lz au
diendi vbi dei? Abdias q
interprat fū? dñi ptonat d
edō: r sāguineū terrenūq;
frēm: frater q; iacob semp
emulū hasta pcutit spirit. r
li? Jonas pulcerrima colū
ba naufragio suo passionē
dñi pfigurās: mūdū ad pe
nitentiā reuocat: r sub noīe
niniue gentib; salutē nūci

interprat? solator. Dicit aut? solator orbis. qz decem tri
bub; iā captiuat; r duab; iā ab Assyrio grauitē afflic;
destructionē ipoz assyroz p chaldeos futurā nūciat.
b Increpat ciuitatē sanguinū rē. s. Minuēt. iij. c. Te
ciuitas sanguinū rē. c Ecce sup mōtes rē. Blo. lega
f; Paral. xij. q. Senacherib obfidētē bñm primo mē
se nō potuit pascā fieri. lz celo ereratu r annūciata mor
te Senacherib scdo mēse pasca celebratū ē. Unde ait. Q
iuda ne sis sollicit. occaso hoste tuo i tēplo dei sui. ecce
venit tibi nūci? trāscurre mōtes r colles. r qñ d speliū
ca vel specula annūciās tibi mortē Senacherib libera
rā vrbē. Celebra f; festiuitates tuas rē. Cetera plana sūt
fm glido. d: solator v: bis. vt ait i. vii. ety. Mā germē sē
ne solator. increpat eū ciuitatē sanguinū. r pto cucti
onē illi? solator? Syon dicēs. Ecce sup mōtes rē.
d Abachur luctator: for; rē. Quare dicit luctator: for;
tis patz p vba hystero. q dicit sup Abdias. Abachuc inter
prat amplectās q vl ex eo q amabil fuerit dñi vocat am
pletatio. vl qz i certamē cū deo ingredit. amplectās. i. lu
ctantis fortis vocabulū rē. e Erat sup custodiā suā.
hoc sumit d abachuc. q. vbi scribit. Sup custodiā meā
stabo. Blo. i. oīm diligētia custodiā cor meū.
f Et figit gradū sup munitionē. i. stabilitat animū su
per ebustū. Lotū sumit de secūdo capitulo. q aut sequū
tur sumunt d. iij. c. g Operuit celos glia eius. r lan
dis ei? plena est terra. Blofa. qn aduētū xpi repleta sūt
oia gloria ei? An Luc. ij. Gloria i altissimis deo. r i ter
ra par hominib; bone voluntatis. Et lolo. i. Pacificās
que in celo r in terra.
h Splendor eius vt lux erit. quia quasi sol iustis radi
aut. Cornua. id est trophea crucis. qn manibus eius.
Vel manus eius sūt in cornibus crucis. vt fiat hypala
ge. id est conuersio caluū r constructionis.
l Ibi abscondita est fo: tundo eius. Eximauit eū se
vsq; ad mortē: p hyl. q.
m Sophomas specularor rē. Sophomas fm hystero

nasat. m Coheres xpi. Ro. viij. Heredes aut? dei. co
heredes qdē xpi. Alludit interpretorū pdicte fm temigū
Dicheas interpretat qd est iste. vl qd est i loco h. Est aut
phbeta ei? Samarā r hierusalē. sic patet in principio
sic ait q. ety. iij. Samarā regio palestine. q a quodā
opido nomē accepit.
qd vocabat? Samarā
ciuitas quondā regal
in israel.
n Castationē annū
ciat filie latronis. i. hie
rusalē filie dyaboli ad
pbandū. supple accin
cti. vii vocat latronis
filia nō suā. v. c.
o Et obsidionē pōit
ptra eā. eo q pcesserit
manillā iudicis israel
v. c. vbi dicit glo. Con
tumelia fuit trinitatē
qñ sanctib; iudeis ro
mani pcesserūt caput
iudicis isrl. dicēdo. p
phetia nobis xpe qd
est q te pcessit. Dat.
xvi. vel qñ vii? de mē
nistris pcessit eū i ma
nillā dicēs. Sic rudes
pōnifici Job. xviij.
a Naum rē. Naum

at? Dicheas d mozaschi
coheres xpi vastator; an
nunciat filie latronis r ob
sidionē ponit contra eā. qz
manillā percussit iudicis
isrl. Naum solator orbis
increpat ciuitatē sanguinū
r post euerionē illi? loqf.
Ecce sup mōtes pedes eū
gelizātis r annūciās pacē.
Abachuc luctator: for; r
rigid? itat sup custodiā suā
r figit gradū sup munitionē
xpi i cruce pteplet: r dicat
Opuit celos glia ei? r lau
dis ei? plēa ē tra Splendor

interprat? solator. Dicit aut? solator orbis. qz decem tri
bub; iā captiuat; r duab; iā ab Assyrio grauitē afflic;
destructionē ipoz assyroz p chaldeos futurā nūciat.
b Increpat ciuitatē sanguinū rē. s. Minuēt. iij. c. Te
ciuitas sanguinū rē. c Ecce sup mōtes rē. Blo. lega
f; Paral. xij. q. Senacherib obfidētē bñm primo mē
se nō potuit pascā fieri. lz celo ereratu r annūciata mor
te Senacherib scdo mēse pasca celebratū ē. Unde ait. Q
iuda ne sis sollicit. occaso hoste tuo i tēplo dei sui. ecce
venit tibi nūci? trāscurre mōtes r colles. r qñ d speliū
ca vel specula annūciās tibi mortē Senacherib libera
rā vrbē. Celebra f; festiuitates tuas rē. Cetera plana sūt
fm glido. d: solator v: bis. vt ait i. vii. ety. Mā germē sē
ne solator. increpat eū ciuitatē sanguinū. r pto cucti
onē illi? solator? Syon dicēs. Ecce sup mōtes rē.
d Abachur luctator: for; rē. Quare dicit luctator: for;
tis patz p vba hystero. q dicit sup Abdias. Abachuc inter
prat amplectās q vl ex eo q amabil fuerit dñi vocat am
pletatio. vl qz i certamē cū deo ingredit. amplectās. i. lu
ctantis fortis vocabulū rē. e Erat sup custodiā suā.
hoc sumit d abachuc. q. vbi scribit. Sup custodiā meā
stabo. Blo. i. oīm diligētia custodiā cor meū.
f Et figit gradū sup munitionē. i. stabilitat animū su
per ebustū. Lotū sumit de secūdo capitulo. q aut sequū
tur sumunt d. iij. c. g Operuit celos glia eius. r lan
dis ei? plena est terra. Blofa. qn aduētū xpi repleta sūt
oia gloria ei? An Luc. ij. Gloria i altissimis deo. r i ter
ra par hominib; bone voluntatis. Et lolo. i. Pacificās
que in celo r in terra.
h Splendor eius vt lux erit. quia quasi sol iustis radi
aut. Cornua. id est trophea crucis. qn manibus eius.
Vel manus eius sūt in cornibus crucis. vt fiat hypala
ge. id est conuersio caluū r constructionis.
l Ibi abscondita est fo: tundo eius. Eximauit eū se
vsq; ad mortē: p hyl. q.
m Sophomas specularor rē. Sophomas fm hystero

Ad paulinū presby.

interpres specula vel archana dñi. vtrūq; pphete dicitur. sicut etzechiel. fili hoīs speculatorum dedi te do-
mū israel. i. audies de ore meo vbi r. annūciabis eis
et me ppheta de euerfione hierlm. r. de captiuitate iude
r. beniamī p nabuchodonosor. q. captiuitas. interfecto
iofia rege visa est in

n. Audir (cespate.
clamore r. Que se-
quunt sumpra sunt
de. i. ca. Sophonie.
Porta aut piscū ap-
pellat. q. ducit dno
spolum r. iopen r. vi-
cinitor ē mari.

o. A scda. significat
portā secūdi muri in
codē climate.

p. A collib. de mō-
teson r. excelsoie p-
terrbis q. ab hostibz
occupata faclioz def-
ensus erit ad prona
Hallē aut Syloe cō-
parat pilei. vasi i q.
rūdūt frumēta. q. d.
porta piscū. r. de se-
cūda r. de collib. p-
ruens exercit. r. tui-
det inferora loca.

q. Chana. vocat plm iudeorū. vbi dñi. r. iij. Semen
Chanaa r. nō iuda. r. Dispsi iunt r. q. pibāt. q. rā-
ta s' hīr diuitias vt eis putat se indutos r. septos. v-
stice p portā piscū delignat curiositas hūana. p scda. z
carnis occupā. p colles supbia. p pilā hierlm. que erat
euertēda. ppter oīa ista. s. Aggeus festinus r. Ad
euentiā uloz nora. q. sic scribit in. ij. Para. xl. Nabu-
chodonosor rex chaldeorū ppter pūniū Sedechie regis
tude q. ab ipso recesserat ipm Sedechiā cū plo suo in
Babyloniā duxit captiuū in cēso tēplo r. destructa he-
rusalē. Doro tuo ar Nabuchodonosor r. balthasar filio
ei' interfecto. sicut scribit Dani. v. Dan' medus succes-
sit in regnū chaldeorū. q. mortuo successit. Cyrus rex p-
sarū q. in primo anno regni sui remisit in hierlm cūci-
ter quinquaginta milia iudeorū q. b. pfect zorobabel. r. ie-
sum filiū iosedech. r. pcepit vt edificaret tēplū dñi. Al-
li aut extructo altari fundamēta tēpli iecerūt. i. Eldre
ij. Sed interea mortuo Lyro artaxerxes q. ducit. i. Eldre
ij. hīes i. hī succedēs mādauit gētibz q. erāt in hierlm ne
tēplū reedificari pmitteret. i. Eldre. ij. r. r. remāsit ita
q. opus ipsectū vsq; ad annū scdm. Dary filij zaspis.
Iudocanno aggeus r. zacharias pphete nō timētes regis
edictū nec inuincias circūadiactū ploz portati sūt
zorobabel r. plm suū q. cōt edificaret tēplū q. iā sps
erat q. hīere. pphauerat tēplū eē reedificādū. s. p' septu-
aginta ānos captiuitatē. hīere. r. r. p' ophar ar Agge' po-
puli reuersionē tēpli reedificationē. ciuitatis renoua-
tionē. obseruatiā sacerdotale. r. errorū regnū subuer-
sionē. r. ppter ista d. festiu' r. let' iuxta noīs interp-
tationē. t. Qui seminauit i lachrymis vt in gaudio me-
reteret. sumptū ē d. ps. Destructū tēplū edificat. i. ca.
v. Deumq; patrē in ducit loquētē. ij. ca. vbi ait.
f. Adhuc aut vñū modicūq; r. Interlineas glo. tē-
pore passionis sol obscurat' e. z. i. glo. marginalis. q. d.
dedi pūniū tēplū in Syna moui celū r. terrā r. mare ru-
brū r. defertur vobiscū ponere tēplū. hīc ar polliceor
q. adhucemel mouebo celū r. terrā. vt illis cōmons

moueāt oēs gētes. i. s. r. i. e. potestates splendorē dñi su-
stinere nō valētes. r. Et veniet desiderat' cūctis gē-
tibz. i. saluator. s. Zacharias memor dñi sui r. Si-
cut ait hīero. Agge' r. Zacharias in scdo anno Dary
reg' medoz pphetauerūt. Aggeus ar zacharie pponitur

loquētē adhuc vñū modī
cūq; r. ego pmouebo celū
r. terrā r. mare r. aridā. et
mouebo oēs gētes r. veni
et desiderat' cūct' gētibz.
zacharias memor dñi sui
m' triplex i pphāia. hieru-
salēvestibz sordidis iducā
r. lapidē oclorū septē cāde
labrūq; aureū cū toridē lu-
cernis quot ocul'. duas q.
q. oliuas a sinistris lāpa-
dis cernit r. a dextr'. vt p'
equos rufos nigros. vari-
os r. albos r. dissipatas q.
dirigas ex ephraim r. equū

q. duobz mensibz p-
cessit sicut p'z in ter-
tu vtrūsq;. Aggeus
em incepit pphetare
in vi. mēse zacharias
aut i viij. q. ar zacha-
rias d. memor dñi
exponit vñū. dicens
in viij. mēse zacharias i-
terpres memora dñi
Septuagesimo. ei an-
no desolatiōis tēpli
p' lero zacharia p' d-
cāte mēorat' ē dñs
pl' sui. iudēteq; do-
mino reuerfus ē po-
pul' r. reedificata est
vrbs r. tēplū. z. r. i. a.
Eldre. v. leg' q. luter
pphetauerūt aggeus
r. zacharias adiuuan-
tes plm ad reedifica-
dū tēplū.

a. Multipler in p-
phetia. q. pphetat de reditu plm r. reedificatione tēpli
sicut p'z in primo r. scdo r. de multis alijs. b. Lermi
hierlm r. ppter squalorē captiuitatis r. sicut leg' dē
zefu filio iosedech. vel leg' d' iesu xpo carne simili pec-
catrix induto. Phili. ij. In similitudinē hoīm fact' est
r. habitu inuēt' vt hō. Roma. vij. d. filij suū mūrēs
in similitudinē carnis peccati r. z. ista vestis sordida
apparuit in passione sicut ipse testat' Esa. lxxij. Aspice
sanguis eoz sup vestimēta mea. r. oīa indumēta mea i
quinauit. c. Et lapidē oclorū septē. i. i. i. s. q. d. lapis
de mōre abscisus. Dani. ij. Pro robore quo oīa cōerūt.
z. i. Dary. r. i. d. lapis pterens inimicos z. i. d. lapis
angularis ptingēs duos parietes i vñū Ephe. ij. Sup
quē lapidē septem vel octo sunt oculi. s. q. d. d. Esa. lxxij.
Requiescet sup eū spūs dñi. spūs sapientie r. intellect'.
spūs s' i. i. r. fortitudinis. spūs sciētie r. pietat' r. r. p-
ut eū spūs timoris dñi. d. Lancelabrūq; r. Lan-
delabrū ecclia aurea ppter spiritale intelligentiā scri-
pturaz. Lāpas xps Esa. lxxij. Saluator ei' vt lāpas accē-
dat q. i ecclia fulget. Septē lucerne r. septē infusoria eaz
rū. gratie spūs sancti. p. q. s. oleū misericordie dei susci-
pit ecclia. Due oliue Doryses r. l. d. d. r. pphete
q. de xpi passione p'dicabāt. vel oliue euāgelij q. d. a. d. r.
tris. r. let que a sinistris. e. Et post equos r. iuxta
glo. Per eqs rufos delignat' babylonij crudelitate terri-
biles p nigros q. sic ordinaf terr' p se. mo: r. z. iudeorū
xpo nūcio pferentes p albos macedones sub quoz re-
ge antiocho machabeorū victoraz legit' p varios ro-
manorū reges. q. r. alij fuerūt clemētes in iudeos. vt. S.
cesar. alij psecutores vt vespasian'. Quidā dicit q. t. uo-
or quadrigas q. t. uo: euāgelia. equos aplos quoz alij ru-
fi martyrio. alij obscuro r. nigri p funditate r. cognitiōe
mysterij. alij albi grā v. ginali. alij varij r. fortes gratiā cu-
rationū r. diuersarū: tutū hītes. f. Et vñū. quadri-
ex ephraim: hīa lra ē. d. i. p. g. a. quadriga ex ephraim. q. d. ex-
ponit hīero. in originali dicens. hō erūt pta oibz xpi
aduentū r. natiuitatis pacatis. porro fm altiorē intelli-

Epistola sancti hiero.

gentia ad heresum multitudinē referē q̄ interpretat car
pophonia. i. eberras et frugū abūdāna. ps. filij epbraim
intendētes et mūtētes ar. s. in. d. b. Et alibi hi i. curribus
et hi i. eq̄s s. equi? eorū dispit de hierim de q̄ ps. Fallat
equus ad salutē, g. Pauperē regē ac. Idac. ppbiam

euāgeliste dicit esse
pplera. qm̄ dñs ingref
sus ē hierim sedēs su
p asinū et pullū asine
Dath. r. i. Dath. r. i.
Luce. r. i. zohan. r. i.
De ista asina dicit i. h. y.
stōris q̄ p̄m̄is erat
pauperibz q̄ p̄p̄ia iu
mēta nō habebāt. Et ū
q̄ aliq̄s ea opat? fue
rat pabulū dabit ei.
et pullo. q̄ pariter ad
opa cōmūna nutrie
bat et ob eius ira cōe
obsequū q̄dā eā dī
cā purat subiugales.
q̄si omni iugo et dō
minio expositū. s. gre
cū nomē ē. asina em̄ latine grece subligalis dicitur.

h. Dalachias apte et totū istud scribit i. p̄rio ca. 31.
in viij. r. b. dicit q̄ Dalachias interpretat angelus dñi. i.
uicinus q̄dā em̄ loquebat. q̄si a dño essent mādāta cre
debat. et inde ei? nomē septuaginta interpretat trasules
tūt dicētes. Assumptio vbi dñi sup isrl in manu angeli
i. Mō est mihi volūtas. in vobis q̄m̄m̄iat offer (ci?
tis. i. Et munus nō suscipiā. sanguinē hircorū aut
thauorū. sed thymama orationū. i. Ab ortu em̄ so
lus et. Mō i. vna iudea vel hierim. unde zoh. r. y. dicit
saluator. Pater manifestauit nomē suū hoibz q̄s dedi
sit mihi. i. Offeret in certimonijis xpi annoz.
n. Oblatio mūda. p. h. increpat sacerdotes iudeoz q̄
offerūt nō ydonea ad imolandū vt sciat carnalibz victi
mis sp̄siales victimas successuras. a. Esaiā hiero
mā et. Hiero. exponit seipm̄ dicēs in plogo sup. Esa.
31. Ita em̄ ym̄nera sp̄iecclesq̄ mysteria ad aliqd̄ p̄secut?
est. vt nō putes eū de futuro vaticinari. s. de p̄teritis
dyslonā terere. Lero is. terui terere textū tu. dī telā face
re. coopire. ordinare. struere. vñ b. textū tuo. rui. i. liber
p̄tinēs tractatū sine lfe expositione. b. Scds. so vir
gānuccā et. Hora q̄. i. Hieremie nostra lra ē vga virgā
lantē ego video. Et hāc habēt aquila. Symmachus et
hieronimū. Septuaginta autē dicit baculū nuccū. The.
odosius so virgā amigdalinā. Et oia ista p̄petū r̄po. q̄
dicit virga in correctione maloz. Mūer. r. i. q̄. L. Osurger
virga in isrl et p̄cutiet duces. Hoab baculus dicit i. sultē
ratione bonoz actioz. ps. Virga tua et baculus mus
ipa me solata sunt. Virga dicit in custoditione cōtēpla
tioz. ps. Ecce nō dormitabit neq̄ dormiet. Amigdal?
dicit in sanatione sp̄itualū in firmatū. ps. Misit v̄bū
et sanauit eos. Mux q̄ pascit dicit in refectione et p̄fectoz
Dath. r. i. Venite ad me oēs q̄ laborat̄ et onerati estis
et ego reficiā vos. c. Et ollā succensam et. Per ollam
succensam intelligit rex babilonie q̄ bñ dicit olla succensa
p̄ toto iudeos in m̄biū corit. vñ dicit. i. ca. P̄m̄? co
medit eū rex assur. s. iste nouissimū? Habuchodonosor
crossauit eū. aq̄lo dicit q̄si aq̄s ligās. vent? gellā? et siccus
p̄ quē signat pyabol. a. cui? facie olla succendit. cui per
uerse suggestioēs in sufflant? Esa. lūij. ego creauit fabū
lūstātē i igne pyamas et. o. Et pardum spoliatū et.

de hierim. pauperē regē
vaticinet. et p̄dicet sedere
sup pullū filiū asine subiu
gal. Dalachias aperte et
in fine oim̄ p̄phetaz dicit ab
iectione isrl et vocatione gen
tiū nō ē mihi ait volūtas
i vob dicit dñs exercitū
et mun? nō suscipiā d ma
nu v̄ra. Ab ortu em̄ solis
vsq̄ ad occasum magnū ē
nomē meū i gētibz. et in oi

liere. xij. ē nra lra. Si murare pōt ethiops pellē suaz
aut pardus varietates suas et vos potētis bñfacere cū
didicētis malū. q. v. sic ab ethiops nō pōt separi nigres
do. nec color varietas a pardo. ita vos estis inseparabil ob
stinati i malo. vñ dicit. Mequā ē natio eoz? natural

loco sacrificat? et offert no
mini meo oblatio mūda.
Esaiā. hieremiā. ezechielē
et danielē q̄s pōt vel itelli
gere vel exponere. Quoz
prim? nō p̄phetiā viderit
mihi terere s. euangeliū.
Scds virgā nuccā et ollā
succensam a facie aq̄lonis
et pardū spoliatū suis co
loribz. et q̄duplez. diuer
sis metris necit alphabe

malicia eoz. studio
nō natura pard? bes
tia ē velocissima et
perceps ad sanguinē
et variōz color. p̄ q̄
notat i iudeis diuer
sitas vicioz.

e. Et quadru. et. In
tremis q̄duplici plā
git. salphabero p̄p̄
destructionē hierim
quā futurā p̄cauit.
p̄ntē vidit p̄teritā de
plorauit. Singli aq̄s
vsus lametationum
sin ordinē hebraicaz
lra in ideomate su
mūt iitū. Gerbi gra
prim? vsus icipit ab

aleph. scds a beth. et sic de alijs vsq̄ ad finē alphabeti.
Et postea repetit alphabetū et q̄ter i p̄ncipis versū or
dinaf. In tertia autē repetit iōe singula elemēta triplicif
repetunt. Necro tis. neri vel neri necere plura signat
q̄ habet p̄ hūc vsus. Necro dat iherere. iūgere sine liga
te. an to c venies in ri ro murat et i rū. Dathz rui pecto
piter n sic q̄z necro. f. Diuerfis me. Et h. lra i. q̄
dā epla ad marcellā q̄ icipit. nudustern? et. sic aut lra
bes i lametationibz dicitur. q̄tuor alphabeta. ex q̄bus
duo prima q̄si sappico metro scripta sunt. q̄ tres s̄ta
los q̄ sibi neri sunt et ab vna rī lra incipit heroiā co
ma p̄cludit. Tertū alphabetū trimetrū scriptū ē trinis
lris. s. eisdē trim vsus icipit. q̄rū alphabetū s̄le ē p̄
mo et scdo. ata die 31. i. v. l. et. s. s. aliquātim lucidus
dicēs. q̄ duo p̄ia q̄. phabeta. q̄si sappico metro scripta
sunt. q̄ vsiculi q̄ sibi neri sunt ab vna nū lra incip
puit. q̄s heroiā coma p̄cludit. intellige sic. Sappicz
metrū dicitur in eptre Sapphū fuit. q̄le ē illud. Et quear
laris resonare fibris. ecce vn? vsus. Dura gestoz famy
li noz. ecce scds. Solue polluti labij reatū. ecce tern?
vsus. Et post tres vsus seq̄t coma heroiā. i. clausula s̄
sus heroiā sine vsus exametrū. q̄ heroiā. i. v. troz foritū
facta describunt. cū dicit scē iobs. 31. ste hymnū? dimetrū
sappicū p̄ametrū dactylicū Sappicū q̄ Sappo p̄
ella h̄mōi metrū iuenit p̄ametrū. q̄ q̄ber vs? me
tric? q̄nq̄ bz pedes. p̄io trocheū scdo spōdeū. scio. das
ctylicū. q̄to trocheū. q̄to s̄it trocheū. Dactylicū dē a
p̄de p̄domināte i isto metro i tertio pede. vbi vult sens
p̄ h̄e dactylū nā i scdo pede et q̄to idifferēter pōt reci
pere trocheū vel spōdeū. Et subdit 31. d. tertū alphabe
tū trimetro scriptū ē. et trinis lris trim vsus icipit. Lō
corda lram 31. cū lra dicit o. q̄. s. posita est. et gra exēp?
accipiam? illa vba. Boettij s. cōso. i. q̄. li. vbi loq̄t s̄ mis
tabilitate fortune. Nec cū supba vterit vices dextra. et
estuat? more fert Euripi. dudū tremēdos sena p̄terit re
ges gumilēz victi subleuat fallax vultū et. h. metrū
trimetrū iabicū trimū. q̄ p̄at et sex iambis. vel tribz
iābis et alijs pedibz. Nec cū sponde? sup iamb? ba ve
spode? terit iābz. vices iābz. dextra spode? hec cū sup
ecce metrū ex spōdeo et iābz. ba vterit. ecce aliud mes
trū ex spōdeo et iābz. vices dextra. ecce tertū metrū
ex iābz et spōdeo. Vult potes videre p̄quentes vsus

Ad paulinū presby.

Jambicū dicit metrum a pede p̄domināte. s. a iābo: q̄ sp̄bz
poni i seōdo loco. Itē panasticū dicitur inuētoze. Itē nota
q̄ dimetrum v̄l trimetrum vel tetrametrum in metris iābicus
trochaicū et anapesticū p̄ duplices pedes p̄putare debes
in reliq̄s v̄o p̄ simplices. s. Tertius r̄c. hoc est p̄ no
uellos mḡtos. s. de
senectute m̄r̄s: sap.
iij. Senect̄ v̄nera:
bil̄ est non diuturna
neq̄ ānoz nūero p̄u
rata. Lani s̄ sensus
hoīs r̄etas senectū
tis: vita immaclata.
h̄ Principia. cū dic
plurale p̄it p̄ singu
lari. In p̄rio. c. agit d̄
enāgelustis valde ob
scure. ab. r̄i. vsq̄ ad fi
nē agit d̄ r̄plo: ita q̄
vix p̄t cū aliq̄s intel
lige. ita dicitur d̄o. s. Ezech. Ezechielis difficultates he
bricoz mōstrat traditio: nisi enī q̄s ap̄d hebreos sacro
talis m̄st̄erq̄ erat. i. r̄c. ānos impleverit. nec principia
gen̄es m̄st̄er. nec carit̄e cātorū. nec exordū ezechiel. nec
finē legere p̄mittit. vt ad plenā sciam r̄ mysticos intel
lectus plenū h̄sane nase sp̄s accedat. i. Quart̄ vero
r̄c. Magna cōmēdatio ē q̄ d̄ r̄epoz p̄ca. r̄c. vbi agit
de hebdomadibz vbi scribit in glo. i. p̄m. Daniel̄ Scie
dū nullū p̄phas tā apte scripsisse d̄ p̄p̄o sic iste scripsit et
sp̄alit in. r̄c. Mā r̄ sp̄s notauit aduē r̄ reges p̄ ord̄es
r̄ ānos cūnerat r̄ māifesta signa. vñ b̄ d̄ totū m̄di p̄h̄
lophistoric̄. i. amator hystoriaz. r̄ d̄ ab p̄h̄los q̄ ē amor
et hystoria. a. r̄. c. vsq̄ ad. r̄. q̄. erclusiue. Et p̄ b̄ q̄ tā vili
gen̄t̄ scribebat. s. d̄f̄m̄nādo sp̄s. reges r̄ regna: v̄taz
hystoriaz p̄bat amator. Est aut̄ hystoria narratio rei geste
p̄ quas ea q̄ in p̄terito sc̄ā s̄ v̄noscunt. et d̄ ab h̄tōm
gr̄ce q̄ ē vidē vel coḡscere. Ap̄d veteres enī nēo scribe
bat hystoria nisi is q̄ inuisit. r̄ ea q̄ scribēda eēt vidit
set. ap̄beāt p̄p̄ p̄bet̄e certitudine q̄q̄ de futuris tāq̄
de p̄teritis loq̄bant. h̄ Lapidē p̄ca. de morte r̄c. Dani. n.
Et exponit de r̄p̄o q̄ d̄ lapis p̄ellus de mōte sine māibz
i. cept̄ r̄ natus sine h̄sane op̄atōe de b̄ā v̄gine ceteris
p̄m̄nēte q̄ subuerit oīa regna diaboli. de v̄tis q̄tuor
magis p̄phis dicit p̄h̄. in. r̄. et. y. Etas v̄terp̄at
saluator m̄di. Saluatorē enī v̄ntu r̄f̄az gentiū ciuides
facta ampli q̄ ceteri p̄dicat. Iheremias exellus d̄is p̄
eo q̄ d̄m̄ ē et. Cōstituit se sup̄ gētes r̄ regna. Iherem. i. c.
Ezechiel fortitudo dei s̄m̄ Remigū. Cōfortauit me d̄s.
vñ Ezech. iij. Dan̄ v̄tū erat meū cōfortans me. Daniel
iudiciū dei. sive q̄ in p̄b̄yretoz iudicio s̄nias v̄nie exa
minatōis exhibuit. sive q̄ v̄sōes r̄ somnia sagaci m̄e
te discernēs apuit. i. David symonides n̄ r̄c. Sic
aut̄ p̄h̄. in. r̄. et. y. David interpretat̄ māu fortis. q̄ v̄tiq̄
fortissim̄ in p̄his fuit ip̄e. r̄ desiderabil̄ in stirpe. i. sua o
qua p̄diterat Agge p̄pha. Genet̄ desiderat̄ cūct̄ gen̄
tibz. q̄ v̄o d̄uid lyricoz metro psalteriū hebraice scripsit
teste d̄ratore q̄ ait p̄sa l̄erū lyrici p̄posuere pedes. i. o
hic q̄q̄ poetaz lyricoz nomibz appellat̄. d̄ aut̄ lyric̄ q̄
sic sūt carmina horact̄. Itē a lyrin q̄ ē varietas v̄l diuer
sitas dicuntur lirica q̄ tunc carminū diuersitate r̄ varie
tate. sic patz in odis d̄ratōz. d̄ ḡ David simonides n̄
qui sez lirice scripsit ap̄d hebreos. sic simonides apud
grecos. de q̄ dicit p̄h̄. in. iij. etimolo. Simonida metra.
Simonides poeta liricus cōposuit. Itē i eodē Trensos
primus v̄tū Iheremias p̄posuit. p̄it h̄c apud grecos.

tum. Tertio principia et
finē tantis obscuritatibus
inuoluta, vt ap̄d hebreos
ipse pres cū exordio gene
seos an̄ annos triginta nō
legant. Quart̄ v̄o q̄ r̄ ex
tremus inf̄ q̄tuor p̄phas
tempoz p̄cius r̄ totū m̄
di philohystoricus lapidē

Symonides poeta liricus. Itē d̄iero. in epl̄a ad nepo
tianiā p̄sb̄m. Ad poetas venio. Homerū. Hesiodū. S
monidē r̄c. Quidā dicitur symphonides q̄s in v̄itate n̄
hil ē. Itē d̄uid pindar. iste pindar grecus fuit. de q̄
legit in. vi. li. Valerij maximi. r̄ p̄rio p̄logo sup̄ iob. Itē

precisum de mōte sine ma
nibz: r̄ regna om̄ia subuer
tentē claro s̄mōe p̄nūciat.
David symonides noster
pindar et alcheus flacc
quoq̄ catullus atq̄ seren
Christū lyra p̄sonat. r̄ i de
cachordo psalterio ab in
feris excitat resurgentem.

David n̄r̄ alche. d̄ q̄
dicit d̄orati i v̄tima
epl̄a vbi loquit̄ d̄ poe
tis q̄ muruo se lauda
bāt. Discedo alcheus
puncto il l̄ ille meo
qs. Quis mihi calli
mach r̄c. q. d. Disce
do alche. i. alcheo in
laude cōpar. p̄cto
i. iudicio illi lauda
toris. r̄ ille laudator
qs discedit meo iudi
cio. i. quis discedit a
me nisi callimachus

qui fuit famosus poeta. Itē d̄uid flaccus noster qui
lirice scripsit vt flaccus. id est d̄oratus. de quo dicit
Iuuenal. V̄nie r̄aser v̄ritū ridēti flacc̄ amico. Langit
r̄ admittit inf̄ p̄cordia ludit. V̄aser r̄a. r̄. d̄ callid̄. q̄i
varia ferēs. q̄ sez varijs loquit̄ modis. Itē d̄uid catu
lus n̄r̄ r̄ seren. exponit v̄s. de alijs. Catull̄ fuit veronē
sis. Vñ ouidi i de sine titulo i sine. V̄antua v̄rgilio
gaudet verona carbullo. p̄eligne gēris gl̄ia d̄ico ego.
Seren̄ forte a serenitate animi dicit̄ ē. q̄ seren̄ erat. i.
clar̄ h̄ilaris r̄ trāquill̄. sic Flauto d̄r a magnitudine nati.
Et ouidi q̄i ouū d̄uidēs. David inq̄ā n̄r̄ cur. i. psal
mus v̄timur. i. h̄stū lyra p̄sonat. i. laudat in carmine ly
rico. V̄el lyra ad liricā. quā tāgēdo decābat psalmos
suos. Vñ. ij. Reg. vi. d̄r q̄ d̄uid p̄cutiebat i organo at
p̄stiteret de fr̄ibz suis cātores in organo musicoz. ma
bilis r̄tz r̄ lyris r̄ cymbal. Lyra d̄r a lyrin. i. varietas v̄l
diuersitas. eo q̄ diuersitate vocū faciat. Et in decachor
do psalterio excitat ab inferis resurgētē. i. excitandā p̄
dicit. ps. Ego dormui r̄ sopor̄ s̄m̄ r̄ exurui r̄c. Itē alit̄.
Non derelinquas aiām meā in inferno r̄c. Itē alit̄.
Erui animam meam ex inferno inferoz. r̄ in m̄t. s
alijs locis. Decachordo psalteriū iust̄m̄ ē musicū cum
decē chordis. q̄ hebet v̄s̄ sunt p̄p̄ n̄d̄ decalogi. Psal.
In psalterio decachordo psallā tibi. r̄ d̄r a decē q̄s ē decē
r̄ chorda. r̄ d̄r nablū hebraice psalteriū grece. organum
larine. q̄ d̄r tangit a sup̄iori reddit sonum. r̄ ab illo in
strumēto d̄r liber psalteriū. q̄ ad vocē illi psalterij da
uid decābat psalmos. r̄ b̄ ē q̄s d̄r hic. q̄ cantādo i de
cachordo psalterio excitat r̄c. vel d̄r excitat. q̄ d̄r in psal.
Exurge gloria m̄ca. Et respondet filius. erurgam dilu
culo. Quidam putant q̄ quia d̄iero. multum adhaeret
antiquis hystorij. loquitur hic de d̄uid p̄ s̄litudines
ozphei qui v̄rorem suam in talo a serpente vulneratam
et mortuā. et ad inferos iam deductā cum cythara ē se
curus. vt eam ab inferis extraheret. qui illic veniens tā
dulciter cytharizauit. q̄ oēs d̄i infernales dulcedie cy
thare p̄uicti ei. Euridicen reddidit. Vñ theodol. En
ridicen monuit qui regna tenent achroonit. cōditioe
gaui iussit p̄serpina reddi. r̄ s̄m̄ hoc exponit.
In decachordo psalterio. cāndo excitat. i. excitan
do p̄figurat xpm̄. a d̄ inferis. i. a morte. vel ab infe
ris post spoliatōem inferi. vbi vectes ferricos p̄stigit.
v̄l excitat. i. excitandi desiderij demonstrat. in q̄ ignes
bat q̄ntū redēptiōne h̄sani gen̄es affectabat. Psal. in
vi. et. mo. sic ait. Quis psalmi ap̄d hebreos metrico car

Ad paulinū presby.

erates vel hiero. cū eēt fallum. Solutio nihil scit hō plene dñi ē in via. vñ cū dñi. hñ scio qđ nescio idē ē ac si dicat. scio qđ nihil pfecte scio. v Langā. r. dñi. vñ iō ist' partis p se p'tz. r. Mathe' r. c. isti quatuor. Quadriga. dñi. qz p quatuor ptes mundi portauerūt nōme dñi.

Et verū cherubin qđ interpretat sciētie plenitudo. h. omēdā tur de plenitudine sciētie. Et nota qz cherubin h. iproprie cū capis singulariter cū sit tñ pluralis nūeri possēt tñ dici cherubin p m. qđ inuenit i declinabile i nūero singulari. r. forte scrip'torū vicio aliter hic a. Per totū scribit. corpus oculati sunt. qz declarāt p'terita p'sentia r. futura.

b. Scintille emicāt qz alios exēplis iñā. mā r. illumināt. c. Discurrūt fulgura. i. ommatōes qui vā a malo reuocāt. d. Pedes habēt r. Pedes sūt amor dei r. p'imi. Recti sūt p' intentionē directā in deū i sublimē redūt p' desiderū eternoz. e. Terga pēnata r. p' terga q' sunt p'tes posteriores corporis designāt exēpla q' post se posteris relinquerūt. vel p' terga q' onera sustentāt intel ligunt laboriosa opa q' p'pter deū fecerūt. f. Penata vtrubz. g. Vbiq' volātia. absq' p'sonarū differētia. h. Tenēt se r. c. Quia idē senserūt r. idē dixerūt. vnde vñ p' aliu exponit. i. Et qñ rota r. qz si req'is qđ Matheus de incarnatione dñi sentiat. h. nūmz quod Marc' Lucas r. iohānes. Si q'ras qđ iohes sentiat r. h. nūmz qđ Lucas. Marc' r. mathe'. Si q'ras qđ marcus. hoc qđ matheus Lucas r. iohānes. Si querās qđ lucas. h. qđ mathe'. Marcus r. iohānes. ecce rota in rota. ecce reuolutio gloriosa. l. Et p'gūt r. fere oīa ista sumpra sunt de. i. ca. ēzech. i. Paulus ap'ls r. dōz opino euellit in glo. in principio eplaz q' dicit. Quos rindā insana p'unt dicitū eplam q' ad hebreos scribit. nō fuisse pauli. s. Barnabe vel demētis vel tertuliani vel luce. qñ hūc errore occasio duxit hui'. qz nec salutaris er' noīe intitulata p'scribit. r. lōge faciūtore r. splēdidore s'ilo qz cetera ē euita. q'bz sufficēter r'ndet h. mō. qz si iō nō ē dicitā pauli. qz nomē er' in titulo non habet. g' nec Barnabe. nec aliu' p'dictoz. cū nulli' eoz noīe p'ntulata sit. Nec ob id quoz pauli nō ē putāda est. qz diligentius ē scripta. cū naturale sit vnicuiq' p' valere in sua lingua. qz in p'grina. illā em' bebraice. cetera scripsit grece. nomē vō sū iō p'simulabat. qz iudeis odiolus erat cū legis destructore arbitratū. Quocir

ca de legis atqz cerimoniarū abolitione tractatur' recte nomē suū subicit. ne p'scripti noīs inuidia vtilitatem sequētis excluderet lectōis. Et itaqz illa pauli sic r. alie scripsit itaqz septē eccl'is decē eplās. scad roma. vñ ad corin. duas ad galathas vñ ad ephes. i. ad phil. h. ad Collo. i. ad phil.

m' scriptore eoz lucā esse medicū cui' laus ē i euāgelio. aduerrim' patit oīa vba illi' aīe lāguēt. eē medicina' Jacobi petr'. Iohānes Judas septē eplās ediderūt tam mysticas qz succitas. r. breues patit r. lōgas breues i v'bis. longas i sentētijs vt rat' sit q' nō in eaz cecurrit lectōe Apocalypsis iohis rot hz facta quot vba. Max dicit r. p' merito volumis laus oīs inferior ē. In v'bis singul' mltiplices latēt itelligētie. Oro te frat' charissimē iter hec viuere ista meditari. nihil aliud nosse nibilqz aliū q'rere nōne v' b' iā h. i. tere. regni celestis h'itaculū. nolo vt offēdat' i scriptur' scri's simplicitate. r. qñ vilitate v'boz q' v' vicio iterp'rū v' d' idustria sic plate sūt vt rusticā cō

vñ. ad thesalō. du' as. Et cū his scripsit epistolā ad hebreos. m. Timotheū iñtra ut Qui scribit duas eplās. iste timothe' ordinat' fuit a paulo eps aliam. Et i p'ima epla eū iñstruit' officio episcopali. in scda monet ipm ad diligētē executionē officij r. ad palmam n. Ac titū. (marci. scz instruit' quē orā nauerat exētiem episcopi. r. instruit' eū vt iperose suū exequat' o' p'hibe. officij. monē r. p'hibe. mō collosensis erat vir laudabilis i plebe cui familiares literas scribit ap'ls p' onesimo suo iuo quē cū dāno er' fugerat. h. ab ap'lo audito eū gēto baptizat' fuit. p. Sup' q' r. r. q. v. nō sufficere patit eplās ad plenū cō q' Accus. (medare. ap'loz r. tractare d' exordio. i. simplicitate incipiētis eccl'ie. r. Si nouerim' r.

Ita plana ē. Postea agit d' catholicis r. canonicis eplis q' dicit' catholice fm iñ d. i. r. et p' qz nō vñ tñ ipso vel ciuitati s. vniuersis gentibz generaliter scripte sūt fm glo. dicit' catholice. i. v'les a fide v'is eccl'ie nō d' sco: dātes dicit' at catholice. a catha vel catholicō grece qđ interpretat' se vel cōe. Vel dicit' canonicē. i. regulares. a canō. i. regula. Et dicunt sic ad vñiam eaz qz se cerūt p'sendo sub noībz ap'loz. Vel dicit' canonicē. i. regulares. i. i fide r. tolerātia passionū plurimiqz vtrubz eccl'iam regētes. tere' plan' ē. s. Jacobi r. c. ligno rāte cecitate sentiat. Lecurio r. s. q're diuigatiōis v'bis. ē. r. significat eē vel fieri cecū. r. ponit p' s' amire. sequit' d' apocalypsi. r. Apocalyp' iohis r. Apocalyp'. grece reuelatio latine. qz multa occulta ibi reuelat'. r. p'ponit ab apo qđ ē r. calyp'. qđ ē velamētū qñ reuelamētū vel reuelatio. cetera plana sūt. v. Oro te r. c. vide diuisionē p'cedētē. v. Oro te frater r. vñ eccl'ie. Be at' q' in istis v'saf bonis q' ponit illa in corde suo sapiens erit semp. r. Mōne r. r. q. d. p' scripturaz medi tationē manuducetis ad p'plādū celestē h'itaculō. Ec cl' r. q. d. v'is vir q' in sapia morabit' r. in iusticia medi tabit' r. in sensu cogitabit' circūscriptiōē dei. y. Nolo vt offēdatis in scripturis r. Ita plana est. y. Nō sum rampetulās r. hōic humiliter se exequat' q' (B iij)

Epistola sancti hiero.

quasi sciolus magister non affectat: est dicit. Non sum tam re. Per h p r q non est presumptuosus de scia. Nota q petulor ans. dr: lurrari v importune petere r pte cotu. et inde dr: petulas lurrulosus r importue petes. Hic ponit p importun? vel quasi petes laude pt crymo logyari. Et quia pe

tulca. id est lurrulosa animalia irronabilr mouetur ad cotu. pe dici petulas: q irrona bilis mouet ad aliqd agendu vel dicendu. An dicit. Non sum ta petulans. i. ta importun? vel hinc? vel petes laude. a Et ta hebes. i. ta inep? vel intellectu caris: vel ta stult? vel obtusus. b Et polliceat tibi me nosse hec pdicta. Consequit ofidit se si psumere de vite ementa cu dic. c Et eoz fruct? re. Resume Non sum ta petulas et hebes vt polliceat me posse carpe i fra. Fruct? i. virtutes. Eoz rta. scroz viroz. Ba: lath. v. Fruct? sps e caritas. gaudiu. par. patientia. longanimitas. bonitas. benignitas. mansuetudo. fides. modestia. continentia. castitas.

tionē facili? instruerent: et in vna eadēq sententiali? doct? aliter sentiret indoctus? Non sum tā petulās et hebes? vt hec me nosse polliceat? eoz fruct? carpe in terra? qz radices i celo fixe sunt. sed? velle fateor? sed eni me profiteor? sed dēti me pfero? magisteriū renuens: comitē spondeo. Petenti daf: pulsanti ape rtaur. qrens inuēit? Discamus in tris qz scia nob p seuerer in celo. Obuijs te in mibz excipia? vt inepte aliqd ac de hermagore tu miditate effundā. quicqd

tiū reprobabo. Quartū allucitiū est receptū hospis vrbanas. An sequit. p Obuijs te manibz excipit. Quintū est coopandi volūtas. An subdit. q Et vt inepte aliqd re. Ordina pstructōem sic. Et vt ego effundā. i. dicā. aliqd inepte. i. nō apte: ac de miditate hermagore. q. d. vt cum quadam psumptōe loqr.

q̄sieris tecū scire conabor. **H**abes hic .VIII. Namatissimū tuū fratrem eusebiū: q̄ lra rum tuaz mibi grām duplicauit referēs hōestatez morū tuoz: p̄ceptuz seculi fidem amicitie: amorē xp̄i Nam prudentiā r eloquiū venustatē: etiaz absq̄ illō ipsa eplā p̄ferebat. Festina queso te? r herenti in salo nauicle funē mag? p̄cide q̄ solue? Nemo renūciaturus seclō. bñ p̄t vendere? q̄ p̄tempst vt vēderet? q̄qd in sumpt? de tuo tuleris p̄ luco cōputa. Antiquum

gore. q. d. vt cum quadam psumptōe loqr. Conabor scire tecū. q̄ si scies r̄siderē: q̄qd q̄sieris. Hermagoras q̄dā fuit r̄beto: p̄sū p̄tiosus q̄ mltā rē p̄hendit in p̄ncipio p̄io r̄beto: qz tur pit errauit i assignandis p̄tibz p̄rouerbie general. Dertā allucitiū ē amicitibz soctas. qd r̄gū in p̄ncipio octauū capli: cum dr.

Ep̄. VIII.

Habes hica. i. f. eusebiū. qui erat religiosus. qui multū diligebat paulinū. r. Qui lī teraz tuaz mibi grāz duplicauit. i. lras a remissas te comēdādo gratiores fec. duplicauit in quā referēs ho

nestatē re. v. Absq̄ illō. i. absq̄ illius comēdatōe. r. Ipa eplā p̄ferebat. i. p̄tendebat r. manifestabat. y. Festina q̄so re. Sic dcm est. s. Ista total eplā diuisa in tres ptes. s. in p̄e exordiale. narratōez r. p̄dusio nē. Expeditis duab? p̄mīs p̄tib? hic subdit terra. s. cō clusio. i. q̄ hortat paulinū vt festinet exire de seclō. r. iud rat ad duo. s. ad vitāda more picula. r. ad abijcēda mltā di retinacula. P̄mū notat sub metapora nauicle cui iminēt picula circūq̄. v. si dic. y. Festina q̄so. s. exire de seclō. in q̄ te mltā circūdat picla. z. Et herenti re. s. in nis cito p̄tāit. in soluēdo morā: s. p̄. An p̄ b exempluz et inuuit q̄ absq̄ morā b̄ faciēdū sit. Hoc salū dr: mare r. deriuat a sale. qz salsum r. amay ē. Aude s̄sias v̄ritas les in opusclō de vocabul? bible q̄s iuenies vbi exponit a. Nemo renūciatur? Hic hortat ad abijcē? (mare. da mltā di retinacula. Est ar duplex retinaculū qd retardat seclō renūciatur. s. amor pecunie: r. rior penurie. Amoz pecunie p̄siderat in trib? in rēditōis rēp retardate solli tudie. in p̄tēiosa repentiōe: in alienatū volūrate. Res tardantē vgnēdi sollicitudinē excludit cum dicit.

a. Nō renūciat. re. Bene. i. honeste vt sine cupiditatis admirtōe. Eccl. x. r. q. Sic in medio cōpaganis lapidū pal? figit. sic r. in medio emptōis r. rēditōis angustia bitur peccat. Nemo ḡ bñ p̄t vendere ea. b. Que cō tempst vt p̄cessu r̄pis. vēderet si in seclō remaneret. q. d. Nemo p̄t bñ vēdē ea q̄ a deo p̄tempst. vt p̄ his p̄cessu r̄pis vendēdis in seclō manere nolit. Si eni remaneret p̄cipitēte signū eēt. Ne ar paulinū allegaret necariāz sibi eē sollicitudiez circa rēp venditōez. s. p̄p suā necessitatē. vel p̄p alioz vtilitatē v̄tūq̄ excludit. Q. nō p̄p suā necessitatē oporteat eū b̄ facere ofidit vi. c. Euc qd in sup̄ de tuo tu. p. lu. cōputa. q. d. q̄qd siue mltuz siue parā de tuo tuleris in sumpt? i. p̄p sumpt? faciēdos in via. cōputa pro luco. i. magia iacōstitōe. qz sic r̄s

duoz radices. i. affectōes. e. In celo fixe s̄t. p. in tentione. f. S. velle me fateor. h̄re noticiā scriptaz r. imitari vitā sanctoz. r. nō tū volo: imo etiā ad b̄ laboro. An sequit. S. eni me p̄fiteor. Eni. i. extra vt r̄l tra alios int. s. p̄gros q̄ r̄p̄hendunt p̄rouer. xl. Delt dera occidit pigz. noluerūt q̄cā man? c? opari re. g. Sedenti. i. ocioso me p̄fero. vel sedēti ad audiendū. De p̄fero. i. p̄ ocul? illi? fero parat? ad p̄ferendū non ad magisteriū r. surpandū. r. h̄ est qd sequit. i. Magisteriū renuens. i. r̄futas. h. Comitē spondeo. i. p̄mitto q. d. nō q̄ro magisteriū: s. exhibeo me tibi vt focus. P. o. n. ut autē h̄diero. multa allucitiua vt possit monere paulinū ad remendū ad ipm. P̄mū est stat? eq̄litas. qd notat cū dr. Comitē spondeo. Scōm ē p̄ficiēdi facultas: qd notat cū dr. l. Petenti daf. pul. ape. que. iue. D. at. h. v. l. u. x. Et. i. jaco. scribit. Si q̄s vestrū indiget sapia. postulet a deo q̄ dat oibz affluētē re. An petenti a dno bonū scie daf. Pulsanti. per meditatōis exercitiū apit i telligentia scripturaz. Querens humilr. Inuenit affluēt. Et inuenit. i. in vsum venit eoz q̄ humilr querit. Tertū allucitiū est sacre scrip̄e dignitas. Unde dicit n. Discam? in terr? qz. s. n. p. i. ec. Nec est snū illd qd dr. i. L. o. r. n. q. D. c. i. e. n. t. i. a. v. e. s. t. r. u. e. f. q. z. e. t. u. t. f. m. m. o. d. u. r. i. p̄fectorē. s. p̄manebit f̄m substantiā. Sap. iij. Bonoz labor glōsiosus ē fruct? r. q̄ nō p̄cidat radix sapie: contra illos q̄ amittāt r̄ps i vanis sciēt̄s semp discētes. r. nūq̄ ad sciam vitatis pueniētes. sic scribit. ij. L. u. i. j. q. z. e. c. c. s. r. i. j. Est hō q̄ diebz r. noctibz somnū ocul? si capir. r. intellēq̄ omninū opoz dei nullā possit hō inuenire rationē eoz que fiunt sub sole. r. quāto pl? laborauerit ad q̄rendū: tāto min? inuēiet. Hoz scia nō p̄manebit. An p̄ia L. o. r. i. Perdā sapiam sapientiū: r. prudentiā p̄udē

